

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 55 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe výsledkov procesu posudzovania strategického dokumentu vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vydáva podľa § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, časová verzia predpisu účinná od 1.4.2023 do 31.3.2024

ZÁV E R E Č N É S T A N O V I S K O

Číslo: OU-BA-OSZP1-2025/233799

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Bratislavský samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

IČO: 36063606

3. Adresa sídla

Sabinovská 16254/16,
820 05 Bratislava - mestská časť Ružinov

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Oprávneným zástupcom obstarávateľa je:

Mgr. Juraj Droba, MBA, MA – predseda BSK
Úrad Bratislavského samosprávneho kraja
Sabinovská 16254/16
820 05 Bratislava - mestská časť Ružinov
email: predseda@region-bsk.sk, Tel. číslo: 02/4826 4150

Mgr. Peter Lajda – Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja
Úrad Bratislavského samosprávneho kraja
Sabinovská 16254/16, 820 05 Bratislava - mestská časť Ružinov
email: peter.lajda@region-bsk.sk, Tel. číslo: 02/4826 4113

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy

2. Charakter

V zmysle § 3, písm. d) zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) strategický dokument je návrh plánu alebo programu vrátane takého, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou, ako aj akákoľvek jeho zmena, ktorý sa pripravuje, schvaľuje alebo pripravuje a schvaľuje na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktorý je pripravovaný na schválenie Národnou radou Slovenskej republiky, obecným zastupiteľstvom, zastupiteľstvom vyššieho územného celku alebo vládou Slovenskej republiky a ich prípravu vyžaduje všeobecne záväzný právny predpis, rozhodnutie alebo uznesenie orgánu, pre ktorý sa pripravuje na schválenie.

„Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ je v tomto zmysle strategickým dokumentom, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona o posudzovaní.

3. Hlavné ciele

Hlavný cieľ

Hlavným cieľom dokumentu je zhodnotenie zraniteľnosti územia na dopady zmeny klímy na úrovni katastrálnych území jednotlivých obcí BSK, ako aj vytvorenie optimálneho nastavenia adaptačnej politiky regiónu s aplikáciou SMART princípu, ktorého súčasťou bude návrh adaptačných opatrení (adaptačný plán) na podporu zmiernenia najvýznamnejších dopadov zmeny klímy na lokálnej úrovni. Dokument bude slúžiť BSK ako nástroj na plánovanie, rozhodovanie a súčasne bude odborným podkladom pre mestá a obce na identifikáciu hlavných problémov spojených s dopadmi zmeny klímy a ich miery. Adaptačný plán vychádza z národných, regionálnych a lokálnych strategických dokumentov vrátane Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BSK a mesta Bratislava. Dopadom implementácie dokumentu bude znižovanie citlivosti na klimatickú zmenu v oblasti životného prostredia, fyzickej infraštruktúry, v oblasti ekonomiky a sociálnych vecí a zvyšovanie adaptačnej kapacity Bratislavského kraja na dôsledky klimatickej zmeny.

BSK je z hľadiska pridelených kompetencií zodpovedný za úsek regionálneho rozvoja a vytvárania podmienok pre rozvoj v predmetnej oblasti. Spracovanie dokumentu prispeje k zlepšeniu sociálnej, ekonomickej a environmentálnej situácii v kraji, a to najmä identifikáciou súčasnej situácie a nastavením adaptačných opatrení, resp. plánu v danej oblasti.

Dokument poskytuje na úrovni jednotlivých obcí BSK analýzu aktuálnych očakávaných negatívnych dopadov na klímu, ako aj pripravenosti a zraniteľnosti územia odolávať týmto dopadom. Na základe analýzy je vypracovaný návrh opatrení a smerovania adaptačnej politiky (vo forme akčného plánu s časovým a finančným plánom) BSK na podporu a zvýšenie adaptability územia kraja na najvýznamnejšie negatívne dôsledky zmeny klímy vyplývajúce z klimatického posúdenia územia. Prostredníctvom analýzy na lokálnych úrovniach bude BSK schopné nastaviť adaptačnú politiku ako vlastné finančné nástroje (napr. dotačnú schému BSK) flexibilne a adresne, berúc do úvahy potreby obyvateľov jednotlivých obcí. Zvýšením adresnosti aktivít BSK sa prispeje k vyššej hospodárnosti vynakladania verejných financií z rozpočtu BSK a aj k vyššiemu reálnemu dopadu vynaložených investícií v území (princíp „value for money“).

Vízia 2030

Vízia 2030, ako súčasť adaptačného plánu BSK vyjadruje stav, v ktorom Bratislavský samosprávny kraj očakáva, že sa bude nachádzať v procese adaptácie v roku 2030 a v tomto kontexte sú stanovené aj strategické ciele dokumentu.

Vízia 2030 je zadefinovaná nasledovne :

Bratislavský samosprávny kraj má v roku 2030 nastavené a implementuje plánovacie, rozhodovacie a realizačné procesy tak, že sa systémovo zvyšuje odolnosť kraja na dopady a dôsledky zmeny klímy.

Strategické ciele dokumentu

Hlavný cieľ strategického dokumentu je bližšie vymedzený v týchto strategických cieľoch:

Strategický cieľ 1

Vytvoriť umožňujúce prostredie pre zvýšenie dynamiky procesu adaptácie na zmenu klímy v území BSK

Strategický cieľ 2:

Vytvoriť mechanizmus podpory pre mestá, obce a ďalších aktérov v BSK pre efektívnu a účinnú realizáciu adaptačného procesu.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Riešené územie

Navrhovaný strategický dokument Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy rieši otázky a problémy súvisiace so zmenou klímy na úrovni dotknutého Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len BSK).

Obsah strategického dokumentu

„Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ bude slúžiť Bratislavskému samosprávne kraju ako nástroj na plánovanie a rozhodovanie, pričom poskytne príležitosť, aby otázky klimatickej zmeny boli systematicky začleňované do širokej škály dokumentov spracovávaných a prijímaných v kompetencii BSK. Súčasne bude odborným východiskovým podkladom pre mestá a obce.

Hlavným dôvodom pre vypracovanie AP BSK je potreba systematicky reagovať na dopady zmeny klímy na území BSK. Strategický dokument je zameraný hlavne na sídla a prostredie priamo s nimi súvisiace. BSK dokumentom pokračuje v nastúpenom trende proaktívnej reakcie na dopady zmeny klímy, ktorá sa začala vytvorením tzv. Katalógu adaptačných opatrení miest a obcí Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (KRI, 2016). Pokračovaním bola prioritizácia témy adaptácie v strategických dokumentoch BSK. Strategický dokument bol vypracovaný v zmysle európskych noriem pre adaptáciu na zmenu klímy STN EN ISO 14090, STN EN ISO 14091, ISO/TS 14092 s využitím geografických informačných systémov (GIS).

Obsah:

Úvod

1. Socioekonomická charakteristika BSK

Výsledné zhrnutie socioeconomickej charakteristiky BSK

2. Klimatologická charakteristika BSK

Výsledné zhrnutie klimatologickej charakteristiky BSK

3. Hodnotenie zraniteľnosti na zmenu klímy BSK

3.1. Procesná zraniteľnosť

3.1.1. Metodika

3.1.2. Strategické dokumenty

3.1.3. Rozpočet a dotačná schéma

3.1.4. Organizačná štruktúra, odborná zodpovednosť a komunikácia s verejnosťou

3.2. Územná zraniteľnosť

3.2.1. Metodika

3.2.2. Popis faktorov hodnotenia zraniteľnosti

3.2.3. Hodnotenie zraniteľnosti územia na vlny horúčav

3.2.4. Hodnotenie zraniteľnosti územia na povrchové záplavy

3.2.5. Hodnotenie zraniteľnosti územia na sucho

3.2.6. Hodnotenie zraniteľnosti územia na riečne záplavy

3.2.7. Zhrnutie výsledkov zraniteľnosti územia na všetky dopady zmeny klímy

3.3. Subjektívna zraniteľnosť (prieskum medzi obcami BSK)

3.3.1. Metodika spracovania prieskumu

3.3.2. Reakcie obcí BSK z hľadiska jednotlivých dopadov zmeny klímy

3.3.3. Kategorizovanie obcí BSK z hľadiska reakcie na zmenu klímy

4. Strategická časť

4.1. Vízia 2030

4.2. Strategický cieľ 1

4.3. Strategický cieľ 2

4.4. Odporúčané riešenia pre zmiernenie dopadov zmeny klímy

4.4.1. Vlny horúčav

4.4.2. Záplavy z intenzívnych zrážok pre mestá a obce BSK

4.4.3. Dlhodobé obdobia sucha

5. Implementácia Adaptačného plánu BSK

5.1. Predpoklady pre úspešnú realizáciu Adaptačného plánu BSK

5.2. Hodnotenie realizácie Adaptačného plánu BSK

5.2.1. Indikatívny časový harmonogram, tzv. roadmap

5.2.2. Indikátory pre naplnenie strategických cieľov

Zoznam grafov

Zoznam máp

Zoznam tabuliek

Použitá literatúra v abecednom poradí

Prílohy

Externé prílohy

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Vzhľadom k účelu a charakteru dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ boli zohľadnené nasledovné dokumenty na medzinárodnej, európskej, národnej a krajskej úrovni:

Základný medzinárodnoprávny, strategický a legislatívny rámec:

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC), 1992.
- Kjótsky protokol, 1997.
- Hodnotiace správy IPCC (IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change).
- Parížska dohoda, globálna dohoda o zmene klímy, 2015.
- Sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof (UNDRR), 2015.
- Agenda OSN 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj, 2015.
- Dohovor o biologickej diverzite, OSN, 1992.

Legislatíva EÚ v oblasti zmeny klímy:

- Zelená kniha – Prispôsobenie sa zmene klímy v Európe – Možnosti na uskutočnenie opatrení na úrovni EÚ, 2007.
- Biela kniha – Adaptácia na zmenu klímy - Európsky rámec opatrení, 2009.
- Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, 2013.
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016).
- CLIMATE ADAPT – (Európska agentúra pre životné prostredie so sídlom v Kodani uviedla interaktívny nástroj CLIMATE ADAPT, európsku platformu pre prispôsobovanie sa klimatickej zmene <http://climate-adapt.eea.europa.eu>).
- Európska zelená dohoda, 2019.
- Revidovaná smernica o energetickej efektívnosti, revidovaná smernica o energii z obnoviteľných zdrojov a nariadenie o riadení energetickej únie, 2018.
- Nariadenie EÚ na zlepšenie ochrany a obhospodarovania pôdy a lesov, 2018.
- V máji 2018 sa rozhodlo o prísnejších limitoch emisií z osobných automobilov a dodávok, ktorými sa má dosiahnuť, aby od roku 2030 nové osobné automobily vypúšťali v priemere o 37,5% menej CO₂ a nové dodávky v priemere o 31% menej CO₂ v porovnaní s úrovňami z roku 2021.
- Oznámenie Komisie EÚ - Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030. Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov (COM/2020/562 final).
- Stratégia EÚ v oblasti lesov (pre lesy a lesnícko-drevársky komplex), 2013.
- Spoločná poľnohospodárska politika 2014-2020.
- Stratégia EÚ pre zelenú infraštruktúru - Zveľadenie prírodného kapitálu Európy (2013-2020).
- Európska zelená dohoda, 2020.
- Európska stratégia pre lesy 2014-2020.

Aktivity Slovenskej republiky v oblasti zmeny klímy:

- Národná správa o zmene klímy (posledná z roku 2017).
- Národné správy o inventarizácii emisií skleníkových plynov SR (Národné správy sú pripravované každoročne v rámci plnenia našich záväzkov podľa článku 4 a 12 Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Kjótskeho protokolu a sú predkladané sekretariátu dohovoru).
- Informácie o súčasných a budúcich opatreniach v sektore LULUCF podľa čl. 10 rozhodnutia EP a Rady č. 529/2013 EÚ.

- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia“, 2017.
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (NUS SR).
- Zelenšie Slovensko: Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 (schválená uznesením vlády SR č.87/2019).
- Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatok vody – Hodnota je voda (schválený uznesením vlády SR č. 478/2018).
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie.
- Integrovaný a klimatický plán na roky 2021-2030, spracovaný podľa nariadenia a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, Ministerstvo hospodárstva SR, 2019.
- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy“, MŽP SR 2021.
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení.

Väzba na ostatné strategické dokumenty:

- Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií 2030.
- Plán obnovy a odolnosti SR.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska.
- Envirostratégie SR 2030.
- Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030.
- Aktualizovaný územný plán regiónu Bratislavského samosprávneho kraja.
- Záväzné regulatívy územného rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja.
- Koncepcia vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050.
- Národná stratégia manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky.
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky.
- Priorizácia investičných projektov v oblasti životného prostredia.
- Plán udržateľnej mobility.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BSK na roky 2021-2027 s výhľadom do roku 2030 .
- Integrovaná územná stratégia Bratislavského kraja na roky 2021 – 2027.
- Inovačná stratégia BSK (aktuálne vo fáze prípravy).
- Ostatné sektorové regionálne stratégie v príprave (školsťvo, sociálne veci, doprava, lesné hospodárstvo, vodné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, ochrana prírody a krajiny a pod.)
- Programy rozvoja obcí.
- Komunitné plány miest a obcí.
- Územné plány miest a obcí.
- Ostatné sektorové stratégie na miestnej úrovni.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Postup posudzovania v zmysle zákona 24/2006 Z. z.

Obstarávateľ strategického dokumentu, Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16254/16, 820 05 Bratislava, IČO: 36 063 606, v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava, doručil dňa 22.9.2023 podľa § 5 ods. 1 zákona o posudzovaní Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (príslušný orgán) Oznámenie o strategickom dokumente „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“.

Príslušný orgán zverejnil oznámenie podľa § 6 ods. 2 zákona o posudzovaní na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na adrese

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/adaptacny-plan-bratislavskeho-samospravneho-kraja-na-zmenu-klimy> spolu s informáciami podľa § 6 ods. 3 tohto zákona (oznámenie o mieste a čase konania konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní) a s informáciami o povinnosti dotknutej obce podľa § 6 ods. 5 zákona o posudzovaní (informovanie verejnosti). Príslušný orgán listom č OU-BA-OSZP1-2023/399221-002 zo dňa 4.10.2023 zaslal oznámenie na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom, schvaľujúcemu orgánu a dotknutým obciam a oznámil, že strategický dokument je predmetom posudzovania vplyvov strategického dokumentu podľa § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní.

Napriek tomu, že nejde o strategický dokument s miestnym dosahom, ale s regionálnym dosahom, kedy príslušný orgán nedoručuje oznámenie dotknutým obciam v zmysle § 6 ods. 2, písm. c) zákona o posudzovaní, s ohľadom na práva verejnosti upravené v § 6 ods. 5 a 6 zákona o posudzovaní a v záujme informovania verejnosti spôsobom v mieste obvyklým, príslušný orgán v zmysle § 6 ods. 4 zákona o posudzovaní určil, že oznámenie bude k nahliadnutiu vo vybraných obciach, ktoré sú sídlami okresov v Bratislavskom kraji.

Príslušný orgán tiež informoval, že podľa § 63 zákona o posudzovaní vykonanie písomných konzultácií k uvedenému strategickému dokumentu je možné zabezpečiť na Okresnom úrade Bratislava počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu.

Dotknutá obec bola informovaná o povinnosti informovať verejnosť v zmysle § 6 ods. 5 zákona o posudzovaní do troch pracovných dní od doručenia oznámenia a podľa § 6 odseku 2 zákona o posudzovaní verejnosť informovať spôsobom v mieste obvyklým a oznámiť kde a kedy možno do oznámenia nahliadnuť, robiť si z neho odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie a zabezpečiť, že oznámenie musí byť verejnosti prístupné najmenej po dobu 14 dní od jeho doručenia. Zároveň podľa § 6 ods. 1 zákona o posudzovaní príslušný orgán obstarávateľovi po obdržaní oznámenia oznámil adresu na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti: Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 5 a bezodkladne vyzval na zverejnenie oznámenia formou informácie o oznámení povinne na úradnej tabuli, nepovinne miestnou tlačou, miestnou televíziou alebo podobne spolu s informáciou, kde možno do oznámenia nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Verejnosť mohla doručiť svoje písomné stanovisko k oznámeniu príslušnému orgánu do 15 dní od dňa, keď bolo oznámenie zverejnené dotknutou obcou podľa § 6 ods. 5 zákona o posudzovaní.

Informácia o oznámení o strategickom dokumente (spolu so samotným oznámením) bola zverejnená obstarávateľom na úradnej tabuli BSK dňa 19.10.2023. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava zverejnilo oznámenie o strategickom dokumente dňa 09.10.2023, mesto Senec zverejnilo oznámenie o strategickom dokumente dňa 11.10.2023, mesto Pezinok zverejnilo oznámenie o strategickom dokumente dňa 10.10.2023 a Mesto Malacky zverejnilo oznámenie o strategickom dokumente dňa 6.10.2023.

V zmysle § 6 ods. 6 zákona o posudzovaní boli príslušnému orgánu doručené stanoviská zainteresovaných subjektov, v ktorých bolo vznesených niekoľko konkrétnych pripomienok a požiadaviek k predmetnému oznámeniu o strategickom dokumente, na základe ktorých príslušný orgán špecifikoval požiadavky uvedené v bode 2.2 rozsahu hodnotenia.

Obstarávateľovi boli zaslané všetky kópie doručených stanovísk k predmetnému oznámeniu o strategickom dokumente listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-019 zo dňa 15.2.2024. Príslušný orgán požiadal obstarávateľa, aby predložil doplňujúce informácie v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy k objasneniu pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich z doručených stanovísk, ktoré sú nevyhnutné na vypracovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Obstarávateľ v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o., listom č. 48/2024, zo dňa 04.03.2024 doručil príslušnému orgánu doplňujúce informácie/vyjadrenia obstarávateľa na objasnenie pripomienok a požiadaviek doručených k oznámeniu o strategickom dokumente od nasledovných subjektov: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, (stanovisko č. 8/23-231-809 zo dňa 6.10.2023); Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, orgán štátnej vodnej správy, (stanovisko č. OU-BA-OSZP2-2023/402741/SAL zo dňa 09.10.2023); Hlavné mesto SR Bratislava, (stanovisko č. MAGS OEaTl 58730/2023-523149, zo dňa 13.10.2023); Ministerstvo dopravy SR, (stanovisko č. 28558/2023/SSD/90562 zo dňa 17.10.2023); MŽP SR, Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, (stanovisko č. 80654/2023, 408/2023-3.1 zo dňa 18.10.2023); Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, (stanovisko č. 25618-2023-IKŽ-4 zo dňa 17.10.2023); Štátna ochrana prírody SR, (stanovisko č. ŠOP SR/1151-006/2023 zo dňa 19.10.2023); Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, orgán OPaK, (stanovisko č. OU-BA-OSZP1-2023/402470-004/LAJ zo dňa 03.11.2023); Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto, (stanovisko č. RÚVZBA/OHŽPaZ/14918/32016/2023 zo dňa 08.11.2023); MŽP SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, (stanovisko č. 5868/2023-5.3, 85492/2023 zo dňa 09.11.2023); SHMÚ, (stanovisko č. 201-3728/2023/12440 zo dňa 19.10.2023); SVP, š.p., Povodie Dunaja, odštepny závod, (stanovisko č. CS SVP OZ BA 460/2023/11 zo dňa 27.10.2023).

Príslušný orgán listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-021 zo dňa 20.03.2024, v súlade s § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní poslal pozvánku na prerokovanie a určenie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“, ktoré sa uskutočnilo v stredu 3.4.2024 o 10:00 hod. na Okresnom úrade Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava v zasadačke č. 2.R.02 na druhom poschodí.

Účasť obstarávateľa/splnomocneného zástupcu, schvaľujúceho orgánu, dotknutej obce a dotknutého kraja na prerokovaní bola nutná. Ostatné dotknuté orgány/subjekty mohli zaslať svoje pripomienky do 10 dní odo dňa uskutočnenia prerokovania. Návrh rozsahu hodnotenia strategického dokumentu bol v prílohe pozvánky.

K návrhu rozsahu hodnotenia bolo emailom zo dňa 22.03.2024 doručené vyjadrenie Združenia domových samospráv (ZDS), evidované ako záznam č. 0133722/2024, v ktorom združenie žiadalo:

- Doplniť osobitnú podmienku rozsahu hodnotenia a to identifikáciu mitigačných a adaptačných opatrení, ktoré budú na území Bratislavského kraja vhodnými opatreniami ukladanými pri návrhoch a realizácii navrhovaných činností, projektov či stavieb.

- Osobitnú pozornosť venovať vodnému hospodárstvu so zameraním na zachovanie prirodzených vodných pomerov.

- Adaptačný plán by mal obsahovať metodiku pre projektantov ako postupovať pri návrhu vhodných adaptačných a mitigačných opatrení: túto tiež je potrebné zahrnúť do Adaptačnej stratégie.

ZDS doplnilo svoje vyjadrenie o príklady vhodných mitigačných a adaptačných opatrení ako sú dažďové záhrady, zelené strechy, zelené fasády, retenčné parkoviská a spevnené plochy, výsadba zelene a vzrastlých drevín s použitím švédskeho systému zakladania drevín aj s odkazom na linky príkladov správnej aplikačnej praxe.

Príslušný orgán akceptoval požiadavky ZDS a doplnil ich do návrhu rozsahu hodnotenia a prítomných na prerokovaní oboznámil s upraveným textom rozsahu hodnotenia.

V rámci prerokovania rozsahu hodnotenia boli prezentované tieto stanoviská účastníkov prerokovania:

Mestský úrad Senec - Ing. Boris Tušer, Mgr. Nina Galváneková :

- *Zaoberať sa adaptačnými opatreniami na zadržiavanie vody v prostredí.*

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy — Mgr. Andrej Kučeravý, RNDr. Tomáš Kováč:

- *Magistrát konštatuje, že ich požiadavky sú zohľadnené v rozsahu hodnotenia v špecifických požiadavkách v bode 2.2.*

Slovenský hydrometeorologický ústav — Mgr. Katarína Mikulová, PhD., RNDr. Pavel Šťastný, CSc. :

- *Bez pripomienok.*

Slovenská akadémia vied — RNDr. Pavol Siman:

- *Vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu na environmentálne záťažové nachádzajúce sa v BSK.*

Ministerstvo dopravy SR — Mgr. Katarína Marcinková:

- *Bez pripomienok.*

Za obstarávateľa BSK — Mgr. Peter Lajda:

- *Súhlasí s priebehom prerokovania bez pripomienok.*

Za spracovateľa oznámenia o strategickom dokumente EKOJET, s.r.o. - Mgr. Tomáš Šembera, Mgr. Ľubomír Modrík:

- *Bez pripomienok.*

Okresný úrad Bratislava konštatoval, že v rámci prerokovania boli od účastníkov prerokovania doplnené niektoré návrhy, ktoré príslušný orgán zahrnie do rozsahu hodnotenia. Príslušný orgán doručí účastníkom prerokovania spolu so záznamom z prerokovania aj upravený rozsah hodnotenia

v zmysle vznesených požiadaviek a zverejní rozsah hodnotenia strategického dokumentu na webovom sídle Ministerstva životného prostredia a zároveň oznámi adresu, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Rozsah hodnotenia doručí príslušný orgán obstarávateľovi najneskôr do 10 dní.

Obstarávateľ zverejní rozsah hodnotenia strategického dokumentu bezodkladne po jeho doručení, ak ide o strategický dokument s miestnym alebo regionálnym dosahom, formou informácie o rozsahu hodnotenia strategického dokumentu spôsobom v mieste obvyklým.

Verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby môžu predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu do desiatich dní od jeho zverejnenia príslušnému orgánu, ktorý ich po vyhodnotení doručí obstarávateľovi.

Obstarávateľ následne zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu v súlade s určeným platným rozsahom hodnotenia strategického dokumentu.

Účastníci so zhrnutím prerokovania rozsahu hodnotenia strategického dokumentu súhlasili.

Príslušný orgán listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-024 zo dňa 4.04.2024 zaslal záznam z prerokovania rozsahu hodnotenia strategického dokumentu zo dňa 03.04.2024 spolu s prezenčnou listinou účastníkom prerokovania.

Príslušný orgán na základe oznámenia o strategickom dokumente, s prihliadnutím na doručené písomné stanoviská a po prerokovaní rozsahu hodnotenia strategického dokumentu určil podľa § 8 zákona o posudzovaní rozsah hodnotenia strategického dokumentu č. OU-BA-OSZP1-2024/274741/BSK-SEA-RH Bratislava, dňa 04.04.2024. V súlade s § 8 ods. 6 zákona o posudzovaní bol rozsah hodnotenia strategického dokumentu bezodkladne po jeho určení zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky:

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/adaptacny-plan-bratislavskeho-samospravneho-kraja-na-zmenu-klimy>.

Príslušný orgán zároveň oznámil adresu, na ktorú bolo možné predkladať stanoviská verejnosti k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Verejnosť mohla doručiť svoje písomné stanovisko k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu do 10 dní odo dňa, keď bolo oznámenie zverejnené na adresu: Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava . Podľa § 8 ods. 7 zákona o posudzovaní obstarávateľ zverejnil rozsah hodnotenia strategického dokumentu bezodkladne po jeho doručení formou informácie o rozsahu hodnotenia strategického dokumentu spôsobom v mieste obvyklým. Podľa § 8 ods. 8 zákona o posudzovaní verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby mohli predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu do desiatich dní od jeho zverejnenia podľa § 8 odsek. 5 a 6 príslušnému orgánu.

Obstarávateľ v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o. listom č. 232/2024 zo dňa 31.10.2024 predložil príslušnému orgánu Správu o hodnotení strategického dokumentu: „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“. Správa o hodnotení bola vyhotovená podľa osnovy danej prílohou č. 4 zákona o posudzovaní a podľa rozsahu hodnotenia určeného okresným úradom v sídle kraja.

Príslušný orgán listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-028 zo dňa 07.11.2024 zaslal správu o hodnotení dotknutým orgánom a dotknutým obciam a v súlade s § 10 ods. 2 zákona o posudzovaní informoval verejnosť, že správa o hodnotení je sprístupnená na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/adaptacny-plan-bratislavskeho-samospravneho-kraja-na-zmenu-klimy>

Stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo možné predkladať najneskôr do 21 dní od zverejnenia informácie o správe o hodnotení dotknutou obcou, ktorá v súlade s § 11 odsek 1 zákona o posudzovaní do troch pracovných dní od doručenia správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu informuje o tom verejnosť spôsobom v mieste obvyklým a zároveň oznámi, kde a kedy možno do správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu nahliadnuť, robiť si z nich odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, pričom v zmysle §11 ods. (2) zákona o posudzovaní správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu musia byť verejnosti prístupné najmenej 21dňami. Pripomienky a stanoviská bolo možné doručovať na adresu Okresného úradu Bratislava. V informácii príslušný orgán upozornil, že napriek tomu, že nejde o strategický dokument s miestnym dosahom, ale s regionálnym dosahom, kedy príslušný orgán nedoručuje správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu dotknutej obci v zmysle § 11 ods. 1 zákona o posudzovaní, s ohľadom na práva verejnosti upravené zákonom o posudzovaní a v záujme informovania verejnosti spôsobom v mieste obvyklým, príslušný orgán určuje v zmysle § 10 ods. 4 zákona o posudzovaní, že správa o hodnotení spolu s návrhom strategického dokumentu bude k nahliadnutiu vo vybraných obciach, ktoré sú sídlami okresov v Bratislavskom kraji (Hlavné mesto SR Bratislava, Mesto Malacky, Mesto Pezinok, Mesto Senec). V zmysle § 10 ods. 3 zákona o posudzovaní príslušný orgán oznámil, že konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní k správe o hodnotení strategického dokumentu je možné vykonať na Okresnom úrade Bratislava počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, v pracovných dňoch počas úradných hodín. Príslušný orgán vzhľadom na obsah stanovísk doručených k správe o hodnotení nepožiadala obstarávateľa o doplňujúce informácie.

Podľa §13 ods. (4) zákona o posudzovaní príslušný orgán listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-043 zo dňa 16.12.2024 určil spracovateľa odborného posudku na základe správy o hodnotení strategického dokumentu, s prihliadnutím na záznam z verejného prerokovania a doručené stanoviská k správe o hodnotení. Spracovateľom odborného posudku bol určený Ing. Jozef Marko, CSc. zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 45/95-OPV. O tejto skutočnosti príslušný orgán listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-044 zo dňa 16.12.2024 informoval obstarávateľa. Pri určení spracovateľa odborného posudku príslušný orgán prihliadal na osobitnú odbornú spôsobilosť získanú v odbore alebo činnosti podľa osobitného predpisu.

Po doručení záverečného stanoviska vydaného príslušným orgánom obstarávateľovi a jeho správoplatnení, bude strategický dokument upravený a predložený na schválenie kompetentným orgánom.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Orgánom kompetentným na prijatie strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ je zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Strategický dokument je schvaľovaný uznesením zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obstarávateľ zabezpečil vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu spoločnosťou EKOJET, s.r.o, priemyselná a krajinná ekológia, Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava. Správa o hodnotení strategického dokumentu spolu s návrhom strategického dokumentu bola obstarávateľom v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o predložená príslušnému orgánu listom č. 232/2024 zo dňa 31.10.2024. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola vypracovaná a predložená v súlade s určeným rozsahom hodnotenia a po obsahovej a formálnej stránke v súlade s požiadavkami zákona o posudzovaní.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Odborný posudok bol obstarávateľom doručený príslušnému orgánu listom č. 1923/2025/IRP BK-31 zo dňa 13.1.2025, evidovaným v administratívnom systéme príslušného orgánu ako záznam č. 0013976/2025, doručený dňa 15.1.2025. Odborný posudok k správe o hodnotení bol spracovaný na základe určenia odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku príslušným orgánom listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274471-043 zo dňa 16.12.2024. Spracovateľom odborného posudku je Ing. Jozef Marko, CSc. zapísaný v Zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 45/95-OPV.

Spracovateľ odborného posudku uviedol, že predložená správa o hodnotení z hľadiska obsahu a štruktúry je plne v súlade s požiadavkami prílohy č. 4 k zákonu o posudzovaní. Údaje uvedené v jednotlivých častiach správy o hodnotení sú, vzhľadom na charakter, rozsah a vyhodnotenie vplyvov strategického dokumentu postačujúce. Environmentálna charakteristika strategického dokumentu umožnila posúdiť očakávané vplyvy na životné prostredie v požadovanej podrobnosti a rozsahu a navrhnúť primerané opatrenia. Rozhodujúce kapitoly správy o hodnotení sú z hľadiska obsahu spracované v takej podrobnosti, že údaje uvedené v správe o hodnotení sú plne postačujúce vzhľadom na charakter, rozsah a vplyvy strategického dokumentu. Popis a hodnotenie kladných a záporných vplyvov vrátane ich vzájomného pôsobenia je úplné. Použité informácie boli získané z tradičných zdrojov využívaných pri hodnoteniach vplyvov na životné prostredie. Sú to predovšetkým údaje publikované Ministerstvom životného prostredia SR, Slovenským hydrometeorologickým ústavom, Slovenským štatistickým úradom, Štátnou ochranou prírody, odborných publikácií a pod. Použité metódy hodnotenia boli primerané s využitím dostupných

informácií v dostatočnej miere na to, aby na ich základe mohli byť identifikované možné vplyvy na životné prostredie v rozsahu požadovanom zákonom o posudzovaní. V priložených expertných posudkoch – štúdiách sú uvedené metodiky spracovania, ktoré sú všeobecne akceptované pri prácach tohoto druhu. Údaje uvedené v jednotlivých častiach sú vzhľadom na charakter, rozsah a vyhodnotenú vplyvy postačujúce. Environmentálna charakteristika strategického dokumentu umožnila posúdiť očakávané vplyvy na životné prostredie v požadovanej podrobnosti a rozsahu a navrhnúť primerané opatrenia. Textová časť Správy o hodnotení je doplnená tabuľkami, grafmi a obrázkami priamo v texte.

Spracovateľ odborného posudku hodnotí kvalitu spracovania správy o hodnotení veľmi kladne. V niektorých smeroch ju hodnotí ako nadštandardnú. Posudzovateľ konštatuje, že drobné nepresnosti v citáciách legislatívnych predpisov alebo iné drobné chyby, na ktoré poukázalo aj stanovisko hlavného mesta SR, Bratislavy, listom č. MAGS OEaTI 61342/2024-598755, zo dňa 25.11.2024, nemenia koncepčné závery, hodnotenia a návrhy opatrení správy o hodnotení. Neaktuálne citácie legislatívnych predpisov nič nemenia na ich záväznosti. Tieto sa v čase menia a následné projekty, resp. činnosti nadväzujúce na strategický dokument musia rešpektovať požiadavky legislatívnych predpisov, ktoré budú platiť v reálnom čase predkladania návrhov.

Rozsah hodnotenia určený príslušným orgánom, stanovil pre vypracovanie správy o hodnotení špecifické podmienky. Vyhodnotenie splnenia špecifických podmienok podľa rozsahu hodnotenia je uvedené v správe o hodnotení. V zásade sú v správe o hodnotení splnené všetky špecifické podmienky rozsahu hodnotenia.

Vzhľadom na obsah stanovísk k správe o hodnotení, spracovateľ odborného posudku nepovažoval za potrebné, vo väzbe na §13 ods. 7 zákona o posudzovaní požiadať obstarávateľa o doplňujúce informácie nevyhnutné na vypracovanie odborného posudku.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok a jeho prílohu – návrh záverečného stanoviska podľa §13 zákona o posudzovaní. Na základe výsledkov posúdenia spracovateľ odborného posudku konštatoval, že správa o hodnotení vrátane príloh s návrhom strategického dokumentu poskytuje dostatok informácií o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie.

V určenej lehote boli príslušnému orgánu doručené k správe o hodnotení stanoviská od týchto subjektov (v skrátenom znení):

6.1 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, list č. 73277/2024, 1271/2024-3.1, zo dňa 13.11.2024

Na základe žiadosti zaslanej listom č. OU-BA-OSZP1-2024/274741-028 a § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní k správe o hodnotení strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“, ministerstvo oznámilo, že si k uvedenej správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu pripomienky neuplatňuje a konštatovalo, že s návrhom strategického dokumentu bolo oboznámené už v procese

tvorby dokumentu samotného: zároveň potvrdilo súlad so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy — aktualizácia a Akčným plánom pre implementáciu tejto národnej Stratégie.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku MŽP SR:

Príslušný orgán stanovisko MŽP SR, Sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia berie na vedomie.

6.2 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny, list č. 82545/2024, zo dňa 23.12.2024.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydalo záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z., ktorým súhlasí so strategickým dokumentom „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku MŽP SR

Príslušný orgán stanovisko MŽP SR, Odboru ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny berie na vedomie.

6.3 Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3, list č. OU-BA-OSZP1/2024/0511796/PIL zo dňa 30.12.2024

Po oboznámení sa s predmetnou správou o hodnotení strategického dokumentu zasielame podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odpadového hospodárstva a prevencie závažných priemyselných havárií, okresného úradu v sídle kraja v pôsobnosti Okresného úradu Bratislava, uvedené v skrátenom znení):

Stanovisko OU BA – Orgán ochrany prírody kraja

Predložená správa o hodnotení je všeobecná. Zraniteľnosť územia nie je zhodnotená. Aktivity nie sú konkretizované ani písomne ani graficky. V tabuľke Hodnotenie pravdepodobne významných environmentálnych vplyvov na životné prostredie a vplyvov na zdravie obyvateľstva sú uvedené iba pozitívne vplyvy, opomenuté sú však možné negatívne dopady. Zmierňujúce opatrenia v časti V. Navrhované opatrenia na... nepokladá za správne, pretože sa netýkajú strategického dokumentu ale prevažne jednotlivých činností, ktoré v SoH vôbec nie sú uvedené. Navrhnuté zmierňujúce opatrenia „zhodnotiť a štúdiami podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov“ alebo aj „vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán“ nemožno považovať za zmierňujúce opatrenia.

Návrh riešenia a odôvodnenie:

K správe o hodnotení pre Adaptačný plán BSK z hľadiska jeho vplyvu na záujmy ochrany prírody a krajiny prakticky nie je možné zaujať jednoznačné stanovisko. Dôvodom sú najmä všeobecný

charakter navrhnutých cieľov, nekonkrétne aktivity nepremietnuté do správy o hodnotení ako aj výhrady uvedené vyššie. Aj v samotnej správe o hodnotení sa uvádza: „Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ na dotknuté územia sústavy Natura 2000 vyplynulo, že vplyvy na územia sústavy Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu nie sú jednoznačne vyhodnotiteľné z dôvodu absencie presných údajov o lokalizácii aktivít a ich technickom riešení.“

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku OU BA - Orgánu ochrany prírody kraja

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydalo záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z., (list č. 82545/2024 zo dňa 23.12.20247), ktorým súhlasí so strategickým dokumentom „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“. V odôvodnení tohto stanoviska Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny, uvádza: „Strategický dokument „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ je výsledkom začleňovania problematiky zmeny klímy a jej dôsledkov do jednotlivých strategických dokumentov krajských samospráv, pričom predmetný dokument je navrhovaný pre územie Bratislavského samosprávneho kraja. Hlavným cieľom dokumentu je zhodnotenie zraniteľnosti územia na dopady zmeny klímy na úrovni k. ú. jednotlivých obcí BSK, ako aj vytvorenie optimálneho nastavenia adaptačnej politiky regiónu s aplikáciou SMART princípu. Stanovené sú dva strategické ciele, z ktorých vyplývajú špecifické adaptačné opatrenia a aktivity:

- 1. Vytvoriť umožňujúce prostredie pre zvýšenie dynamiky procesu adaptácie na zmenu klímy v území BSK.*
- 2. Vytvoriť mechanizmus podpory pre mestá, obce a ďalších aktérov v BSK pre efektívnu a účinnú realizáciu adaptačného procesu.*

Správa o hodnotení je vypracovaná všeobecne, nakoľko posudzovaný strategický dokument neobsahuje žiadne údaje o nárokoch na priestor, záber poľnohospodárskej alebo inej plochy, na stavebný alebo iný materiál, na energie, pracovné sily a podobne. Navrhované opatrenia a aktivity nie sú taktiež písomne ani graficky špecifikované. V správe o hodnotení je uvedené, že strategický dokument predstavuje najmä pozitívne vplyvy na životné prostredie a nepredpokladajú sa negatívne významné vplyvy na záujmy ochrany prírody a krajiny, avšak predpokladané vplyvy a ich mieru v tejto etape vypracovania nemožno presnejšie určiť. K správe o hodnotení bolo vypracované Primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ (Nechaj, 2024), ktoré konštatovalo, že vplyvy na európsku sústavu chránených území Natura 2000 nie sú jednoznačne vyhodnotiteľné z dôvodu absencie špecifikácie jednotlivých opatrení a aktivít. Napriek tomu odporučilo schváliť strategický dokument, nakoľko v tomto štádiu vypracovania nebol identifikovaný predpoklad významného vplyvu na európsku sústavu chránených území Natura 2000.

Na základe vyššie uvedeného, ministerstvo konštatuje, že predložený strategický dokument neobsahuje všetky technické špecifikácie a územné vymedzenia konkrétnych zámerov, preto nie je možné identifikovať vplyvy na európsku sústavu chránených území Natura 2000, ani na iné záujmy ochrany prírody a krajiny. Jednotlivé konkrétne aktivity vyplývajúce z predloženého strategického

dokumentu bude potrebné posúdiť na úrovni jednotlivých projektov, kde bude zrejme presné umiestnenie a technické riešenie jednotlivých projektov. Posúdenie strategického dokumentu nenahrádza posúdenie jednotlivých investičných projektov z neho vyplývajúcich, a preto jednotlivé konkrétne plány a projekty vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach podľa osobitných predpisov a v prípade plánov a projektov, ktoré môžu mať významne negatívny vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 aj v zmysle platnej legislatívy podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z., resp. podľa zákona č. 24/2006 Z. z. “.

Príslušný orgán sa s obsahom stanoviska Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ako príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny, stotožňuje. „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ chápe ako strategický dokument, ktorý vytvára rámec pre následné projekty/činnosti. V strategickom dokumente nie sú definované konkrétne aktivity a preto ani správa o hodnotení nemohla predložiť konkrétnejšie hodnotenia, ale vychádzala len z mierky riešenia strategického dokumentu. Vlastný strategický dokument je zameraný na zníženie rizík a vplyvov zmeny klímy. V tejto logike vychádza principiálne z požiadavky na také riešenia, ktoré budú mať v konečnom dôsledku pozitívny vplyv. Dočasné, krátkodobé a lokálne negatívne vplyvy návrhov, ktorých účelom bude zmiernenie dopadov zmeny klímy, možno očakávať napr. v etape realizácie stavieb prostredníctvom znečisťovania ovzdušia alebo hlukovej záťaže. Tieto predpokladané negatívne vplyvy možno obmedziť len dôsledným dodržiavaním stavebných a technologických postupov a reálnym uplatňovaním účinných opatrení. V prípade významných návrhov projektov/činností budú tieto hodnotené v procese posúdenia navrhovaných činností (EIA) na životné prostredie.

Stanovisko OU BA - Orgán štátnej vodnej správy kraja

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, orgán štátnej vodnej správy, po preskúmaní oznámenia o strategickom dokumente nemá z hľadiska pôsobnosti štátnej vodnej správy žiadne zásadné pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku Orgánu ŠVS kraja

Príslušný orgán berie stanovisko na vedomie.

Stanovisko OU BA - Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva kraja

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, nemá z hľadiska odpadového hospodárstva žiadne zásadné pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku Orgánu štátnej správy OH kraja

Príslušný orgán berie stanovisko na vedomie.

Stanovisko OU BA - Orgán prevencie závažných priemyselných havárií kraja

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja podľa ustanovení § 23 odsek 6 písm. e) a § 14 odsek 4 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemá z hľadiska prevencii závažných priemyselných havárií žiadne zásadné pripomienky

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku Orgánu prevencie závažných priemyselných havárií kraja

Príslušný orgán berie stanovisko na vedomie.

6.4 Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky, Sekcia destinačného manažmentu a podpory cestovného ruchu, Odbor transformácie, list č. MCRS-2024-SP-00759, MCRS-2024-OP-003220, zo dňa 02.12.2024

Po dôslednom preskúmaní zámeru navrhovanej činnosti: „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky oznámilo, že nemá pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku MCRaŠ SR

Príslušný orgán stanovisko MCRaŠ SR berie na vedomie.

6.5 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, list č. S27711-2024-İKŽ-2, zo dňa 28.11.2024

Ministerstvo zdravotníctva SR — Inšpektorát kúpeľov a žriediel ako dotknutý orgán podľa § 40 ods. 2 písm. d) zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 538/2005 Z. z.“) v predmetnej veci predkladá nasledovné stanovisko.

Časti katastrálnych území Hamuliakovo, Kalinkovo, Jánošíková, Nová Lipnica a Miloslavov, ktoré patria do BSK, sa nachádzajú na území ochranného pásma II. stupňa prírodného liečivého zdroja v Čilistove.

Na ochranné pásmo II. stupňa sa vzťahujú obmedzenia podľa § 26, § 28 ods. 3 zákona č. 538/2005 Z. z. a zakázané činnosti podľa ustanovenia § 2 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 452/2023 Z. z. v rozsahu:

- a) realizovanie činnosti vykonávanej banským spôsobom do hĺbky väčšej ako 200 m,
- b) realizovanie vrtov pre tepelné čerpadlá systémov voda — voda, zem — voda do hĺbky väčšej ako 200 m,
- c) povoľovanie tepelných čerpadiel systémov voda — voda, zem — voda, ktorých vrty sa realizovali do hĺbky väčšej ako 200 m,
- d) realizovanie geologického ložiskového prieskumu na účel vyhľadávania ropy a horľavého zemného plynu bez hydrogeologického posúdenia, ktorým sa preukáže neovplyvnenie prírodných

liečivých zdrojov, vypracovaného oprávnenou osobou podľa § 4 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov,
e) realizovanie činnosti vykonávanej banským spôsobom na účel ťažby vyhradených nerastov bez hydrogeologického posúdenia, ktorým sa preukáže neovplyvnenie prírodných liečivých zdrojov, vypracovaného oprávnenou osobou podľa § 4 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

Ministerstvo zdravotníctva SR — Inšpektorát kúpeľov a žriediel si k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu uplatňuje nasledovnú podmienku, stanovenú z hľadiska ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z.

- Pri realizácii navrhovaných opatrení a aktivít strategického dokumentu požaduje rešpektovať ustanovenie § 28 ods. 3 zákona č. 538/2005 Z. z. a zakázané činnosti podľa ustanovenia § 2 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 452/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ochranné pásma prírodného liečivého zdroja v Čilistove a druhy zakázaných činností v ochranných pásmach prírodného liečivého zdroja v Čilistove.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku MZ SR

Príslušný orgán považuje požiadavku MZ SR za oprávnenú a zahrnul ju do odporúčaní záverečného stanoviska v kapitole VI, bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp. č. 7). Aktuálne bude táto požiadavka rešpektovaná v prípade prípravy konkrétnych projektov/činností vychádzajúcich z koncepcných cieľov strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“.

6.6 Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Bratislava hlavné mesto, záväzné stanovisko, list č. RÚVZBA/ OHŽPaZ/16045/35608/2024, zo dňa 26.11.2024

Z hľadiska ochrany zdravia súhlasí so správou o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z. z. pre strategický dokument „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“. Požiadavky do správy o hodnotení neboli stanovené.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku RÚVZ

Príslušný orgán berie stanovisko RÚVZ na vedomie.

6.7 Správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja, list č. 4013/171/2024/1110-22, zo dňa 26.11.2024

K správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky. Pri navrhovaní opatrení na zvýšenie adaptability územia kraja na najvýznamnejšie negatívne dôsledky zmeny klímy žiada rešpektovať zákon č. 135/1961Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení jeho noviel a vyhlášku č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a požiadať o súhlasné stanovisko vlastníka pozemných komunikácií a pozemkov prostredníctvom Úradu BSK — odbor dopravy.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku Správy ciest BSK

Príslušný orgán berie stanovisko na vedomie. Odkaz na cestný zákon a na vykonávací predpis považuje za upozornenie, resp. pripomenutie povinnosti ich plnenia v následných projektoch.

6.8 Dopravný úrad, Transport authority, list č.30980/2024/ROP-003-P/79260,81250, zo dňa 25.11.2024

Dopravný úrad, ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 5, písm. d) zákona č. 143/1998 Z. z, o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, oznamuje, že nebol pri oznámení o strategickom dokumente oslovený, a preto nemohol z hľadiska záujmov civilného letectva uplatniť požiadavky na jeho spracovanie. Vo vypracovanom návrhu strategického dokumentu nie je oblasť leteckej dopravy riešená a nie je ani súčasťou kapitoly 1.7 Doprava.

Dopravný úrad žiada pri realizácii strategických cieľov, opatrení a aktivít rešpektovať súčasnú sieť leteckej infraštruktúry a rešpektovať obmedzenia a zákazy, vyplývajúce z ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sú zapracované v textovej aj výkresovej časti platného Územného plánu regiónu - Bratislavský samosprávny kraj, resp. ktoré sú v aktualizovanom znení uvedené v prerokovanom návrhu jeho zmien a doplnkov č. 2. Zároveň Dopravný úrad odporúča vziať do úvahy aj požiadavky na voľnosť prekážkových rovín a plôch a bezprekážkový priestor letísk, heliportov a miest verejného záujmu pre vrtuľníky vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby bez určených ochranných pásiem.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetný strategický dokument nešpecifikuje opatrenia a aktivity do takej miery, aká je potrebná pre vylúčenie kolízie s obmedzeniami a zákazmi vyplývajúcimi z ochranných pásiem leteckej infraštruktúry, nie je možné posúdiť ich vplyv na bezpečnosť leteckej prevádzky. K správe o hodnotení strategického dokumentu Dopravný úrad neuplatňuje žiadne pripomienky.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku Dopravného úradu

Príslušný orgán berie stanovisko Dopravného úradu na vedomie. Odkaz na letecký zákon a na obmedzenia a zákazy, vyplývajúce z ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení považuje za upozornenie, resp. pripomenutie povinnosti ich plnenia a rešpektovania v príprave následných projektov.

6.9 Krajský pamiatkový úrad Bratislava, list. č.Z-PUSR-091804/2024 zo dňa 14.11.2024

KPÚ Bratislava z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom súhlasí s dokumentom „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy — správa o hodnotení strategického dokumentu“, obstarávateľ Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16254/16, 820 05 Bratislava, spracovateľ EKOJET s.r.o., Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, 10/2024, spracovaným pre územie bratislavského kraja, v území sa nachádzajú pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ochranné pásma, a nepožaduje zisťovacie konanie vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku KPÚ BA

Príslušný orgán berie stanovisko KPÚ BA na vedomie.

6.10 Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, list č. 10/24-231-425 zo dňa 15.11.2024

Po vypracovaní substanoviska postúpili vec na vyjadrenie MŽP SR, sekcii geológie a prírodných zdrojov, Bratislava.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku ŠGÚDŠ

Príslušný orgán berie vyjadrenie ŠGÚDŠ na vedomie.

6.11 Úrad Trnavského samosprávneho kraja, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia, list č.14631/2024/OÚPŽP-2/Re zo dňa 27.11.2024

Po preštudovaní predloženého strategického dokumentu oddelenie územného plánovania a životného prostredia TTSK nemá pripomienky, keďže uplatňovaním jednotlivých strategických cieľov dokumentu a využívaním jeho konkrétnych opatrení na prevenciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov klimatických zmien na územia je predpoklad pozitívneho vplyvu týchto činností na životné prostredie a zdravie obyvateľov v danom regióne.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku Úradu TT kraja

Príslušný orgán berie stanovisko TTSK na vedomie.

6.12 Mesto Malacky, Bernolákova 5188/1A, 901 01 Malacky, list č. ÚVaŽP/3546/53088 /204/BRU zo dňa 25.11.2024

Mesto Malacky v zmysle § 6 ods. 5 zákona informovalo verejnosť o zámere vyvesením oznámenia na úradnej tabuli a web stránke mesta malacky v čase od 11.11.2024 do 02.12.2024. mesto Malacky súhlasí so správou o hodnotení strategického dokumentu.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku mesta Malacky

Príslušný orgán berie stanovisko mesta Malacky na vedomie.

6.13 Hlavné mesto SR, Bratislava, list č. MAGS OEaTI 61342/2024-598755 zo dňa 25.11.2024

A. Z hľadiska územného plánovania, adaptácie na klimatickú zmenu, environmentalistiky k návrhu strategického dokumentu:

- Adaptačný plán BSK sa vo veľkej miere odvoláva na Atlas hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy HM SR Bratislavy z roku 2020. Upozorňuje, že v apríli 2024 bolo dopracované a publikované aktualizované hodnotenie zraniteľnosti mesta Bratislava na zmenu klímy v podrobnejšom rozlíšení 200 m x 200 m ako súčasť mestského strategického dokumentu Akčný plán pre udržateľnú energetiku a klímu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (SECAP) z roku 2024. Dáta z hodnotenia zraniteľnosti sú

na stiahnutie v Katalógu údajov na data.bratislava.sk. Ďalšie informácie sú dostupné na geoportáli mesta:

<https://geoportal.bratislava.sk/pfa/apps/storymaps/stories/Ob1c183f6cf74a86884ba250f95a6069>

Žiadame doplnenie informácie do Adaptačného plánu BSK, pre jeho implementáciu je potrebné v ďalších krokoch zhodnotiť a využiť tieto podrobnejšie a aktualizované údaje. Taktiež odporúča prekontrolovať, a prípadne doplniť Adaptačný plán BSK v častiach, týkajúcich sa mesta Bratislavy v súvislosti s týmito aktualizovanými dátami. Pripomienka str. 68 a 88: v Adaptačnom pláne BSK žiada uviesť úplný názov dokumentu „Atlas hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy hlavného mesta SR Bratislava“.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku hl. mesta

Obstarávateľ strategického dokumentu doručil príslušnému orgánu Oznámenie o strategickom dokumente dňa 22.9.2023. „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ bol teda vyhotovený a podmienne schválený skôr ako aktualizácia hodnotenia zraniteľnosti mesta Bratislava na zmenu klímy v rámci Akčného plánu pre udržateľnú energetiku a klímu hlavného mesta SR Bratislavy. Príslušný orgán, vychádzajúc zo stanoviska hlavného mesta SR Bratislavy, odporúča v rámci úprav strategického dokumentu vychádzať z aktuálneho hodnotenia zraniteľnosti mesta Bratislava na zmenu klímy v rámci Akčného plánu pre udržateľnú energetiku a klímu hlavného mesta SR Bratislavy. Príslušný orgán predmetné odporúčanie akceptoval a zahrnul do kapitoly VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp. č. 8).

- Pripomienka str. 128: pri všetkých mestských častiach Bratislavy je uvádzaný nulový stupeň zraniteľnosti územia riečnymi záplavami, pritom viaceré nedávne záplavy z tohto roku, či z roku 2013 ukázali, že minimálne v mestských častiach Staré Mesto, Devín, Devínska Nová Ves, Petržalka, príp. Karlova Ves (Devínska cesta) dochádzalo k vyliatiu Dunaja a k ohrozeniu územia, preto odporúča prehodnotiť nulové stupne v závislosti od reálneho rizika. Aj pri ostatných stupňoch rizika (sucho, horúčavy, povrchové záplavy) je potrebné pri bratislavských mestských častiach dáta aktualizovať, zohľadniť hodnotenie zraniteľnosti mesta Bratislava na zmenu klímy. Do pozornosti dáva aj mapu s priebehom povodní v povodí rieky Morava zo septembra 2024, ktorá je publikovaná v Národnom geoportáli: <https://geoportal.gov.sk/maps/floods-2024/datasets>

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku hl. mesta

Príslušný orgán akceptuje pripomienku a odporúča v rámci následných aktualizácií strategického dokumentu aktualizovať zraniteľnosť územia riečnymi záplavami. Predmetné odporúčanie zahrnul do kapitoly VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp. č. 9 a 10).

- Pripomienka str. 135: Upozorňuje na chybné uvedené číslo zákona o obecnom zriadení, v texte uvedené 360/1990 Zb. o obecnom zriadení, opraviť na zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku hl. mesta

Príslušný orgán akceptuje pripomienku a odporúča v rámci úprav strategického dokumentu uviesť správnu citáciu zákona o obecnom zriadení. Predmetné odporúčanie zahrnul do kapitoly VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp.č.1).

- Pripomienka str. 149: v kapitole 4.4. Odporúčané riešenia pre zmiernovanie dopadov zmeny klímy, v bode 4.4.1 Vlny horúčav, navrhuje nasledujúce úpravy textu a doplnenie odporúčaných riešení pre zmiernovanie dopadov zmeny klímy:

Znižovanie absorpcie tepla (a následného vyžarovania) spevnených povrchov

- zníženie priameho slnečného žiarenia na spevnené plochy prostredníctvom tienenia vzrastlými drevinami hlavne na rastlom teréne (dosadba, resp. výsadba takých stromov, ktoré poskytujú svojimi korunami dostatočný tieň),
- tienenie stavebnými prvkami (napr. vysunuté strechy, pevné stavebné prvky na parkoviskách, pergoly na frekventovaných peších trasách, dočasné tienenie špecifickými textíliami ulíc, námestí, detských ihrísk, kultúrnych podujatí a pod.),konštrukcie na popínavú zeleň.

Znižovanie efektu mestského tepelného ostrova zelenou a modrou infraštruktúrou

- zachovanie a ochrana existujúcej (hlavne vzrastlej) zelene,
- výsadba solitérov a malých spoločenstiev stromov do rastlého terénu, na verejných priestranstvách s lokálnym ochladzovacím účinkom,
- skupinovú výsadbu stromov na verejných priestranstvách do rastlého terénu,
- doplniť kvalitatívne parametre a postupy naplňovania jednotlivých cieľov, napr. vytváranie prekoreniteľného priestoru pri výsadbách, nastaviť mechanizmy kontroly dodržiavania ochrany drevín pri stavebnej činnosti, zväziť používanie introdukovaných druhov adaptovaných na zmenenú klímu,
- systematicky posilňovať postavenie zelene, napr. ochrana a rozvoj zelene vo vzťahu k inžinierskym sieťam - navrhnúť ochranné pásma pre podzemnú koreňovú zónu stromov ako nedotknuteľný priestor, dodržiavanie ochrany zelene v projektovej príprave výstavby.

Znižovanie citlivosti budov na vlny horúčav

- doplniť text - využívanie popínavej zelene na fasádach.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku hl. mesta

Príslušný orgán pripomienku akceptuje a odporúča v rámci úprav strategického dokumentu upraviť text podľa návrhu hlavného mesta SR Bratislavy. Predmetné odporúčanie zahrnul do kapitoly VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp.č. 2).

- Pripomienka str. 155: v kapitole 4.4.3 Dlhodobé obdobia sucha navrhuje nasledujúce doplnenie: Zamedzenie vysychania vegetácie doplniť text - zjednotiť manažment zelene s dôrazom na kvalitnú a efektívnu údržbu, navrhnúť a realizovať modrozelenú infraštruktúru s dôrazom na vrátenie zachytenej zrážkovej vody do zelene a do závlahových systémov.

Vyjadrenie príslušného orgánu k stanovisku hl. mesta

Príslušný orgán, odporúča v rámci úprav strategického dokumentu upraviť text podľa pripomienky hlavného mesta SR Bratislavy. Predmetné odporúčanie zahrnul do kapitoly VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp.č. 3).

B. Stanovisko hlavného mesta SR Bratislavy k správe o hodnotení

- Pripomienka str. 35, Ovzdušie:

V texte SoH sú uvedené právne predpisy v oblasti ochrany ovzdušia, ktoré sa vzťahovali k hodnoteniu znečisťovania ovzdušia za uvedené roky 2020 - 2022. S ohľadom na aktuálny dátum strategického environmentálneho posúdenia a reagovanie na zmenu klímy by mal byť v texte uvedený aj aktuálne platný zákon o ovzduší č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. júla 2023) a aj platná vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán považuje odkazy na legislatívne normy v správe o hodnotení skôr ako podporu tvrdení alebo podčiarknutie a pripomenutie požiadavky ich dodržiavania. Vlastné citácie však neznižujú záväznosť dodržiavania legislatívnych noriem. Neaktuálna citácia v konkrétnom prípade v správe o hodnotení však nemení jej závery a hodnotenia.

- Pripomienka str. 43, Ochrana prírody:

V texte SoH je dostupný prehľad maloplošných chránených území s uvedením zdroja dát - ŠOP SR 2024. Upozorňuje, že nariadením vlády č. 375/2023 Z. z. z 13.09.2023 a s účinnosťou od 01.01.2024 sa vyhlasuje prírodná rezervácia Devínska Kobyla, došlo k zmene kategórie z národnej prírodnej rezervácie na prírodnú rezerváciu a vytvoreniu 2 zón: zóny A a B.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán považuje uvedenú zmenu za významnú z lokálneho hľadiska. Neaktuálna informácia v konkrétnom prípade v správe o hodnotení však nemení jej koncepčné závery, hodnotenia a návrhy opatrení. V následných konkrétnych návrhoch projektov, resp. činností, ktoré by mohli mať vplyv na konkrétne chránené územie, bude potrebné brať do úvahy zaradenie v reálnom čase.

- Pripomienka str. 23, 45, Ochrana vody:

V texte SoH je na str. 45, v bode 2.4 Vodohospodárske oblasti a pásma hygienickej ochrany uvedené „Na území Slovenska sa nachádza 12 chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO).“

V zmysle znenia zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia vlády č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd sú chránenými vodohospodárskymi oblasťami územia: 1. Žitného ostrova, 2. Strážovských vrchov, 3. Beskýd a Javorníkov, 4. Veľkej Fatry, 5. Nízkych Tatier (západná časť a východná časť), 6. Horného povodia Ipľa, 7. Rimavice a

Slatiny, Muránskej planiny, 8. Horného povodia rieky Hnilec, 9. Slovenského krasu (Plešivská planina a Horný vrch) a 10. Vihorlatu.

V texte SoH je na str. 23 bod 1.4.3. Dostupnosť vody a dopyt po vode.

Upozorňuje, že významnými zdrojmi vody na území Bratislavy, ktoré sú využívané, sú aj vodárenské zdroje - Sedláčkov ostrov, Sihoľ, Rusovce - Ostrovné Lúčky Mokrad' a Pečniansky les. Informácie o vodárenských zdrojoch sú dostupné aj v Pláne rozvoja verejných vodovodov pre územie SR na roky 2021 - 2027 (dostupné na: <https://www.minzp.sk/voda/verejne-vodovody-verejne-kanalizacie/>).

V texte SoH je na str. 24 dostupná tabuľka „Tab. podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v %“. Uvádzané sú hodnoty podielov obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v % v rokoch 2008 - 2014. S ohľadom nato, že ide o strategický dokument pre systematické reagovanie na dopady zmeny klímy na území BSK, upozorňuje napr. na Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie SR na roky 2021 — 2027 (dostupné na: <https://www.minzp.sk/voda/verejne-vodovody-verejne-kanalizacie/>), v ktorom sú uvádzané aj aktuálnejšie informácie o podiele obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán považuje odkazy na legislatívne normy a aktualizované dokumenty v správe o hodnotení skôr ako podporu tvrdení alebo podčiarknutie a pripomenutie požiadavky ich dodržiavania. Vlastné citácie však neznižujú záväznosť dodržiavania legislatívnych noriem. Neaktuálna informácia v konkrétnom prípade v správe o hodnotení však nemení jej koncepčné závery, hodnotenia a návrhy opatrení. V následných konkrétnych návrhoch projektov, resp. činností, ktoré by mohli mať vplyv na konkrétne chránené územie, bude potrebné brať do úvahy zaradenie v reálnom čase. Príslušný orgán považuje uvedené informácie za významné pre následné konkrétne návrhy projektov, resp. činností, ktoré by mohli mať vplyv na územia významné z vodohospodárskeho hľadiska. Tieto informácie bude potrebné brať do úvahy pri konkrétnych návrhoch a v reálnom čase.

- Pripomienka str. 25, Povodne a povodňové riziko:

V texte SoH je v bode 1.4.3. Povodne a povodňové riziko v BSK uvedené „Predbežné hodnotenie povodňového rizika v Slovenskej republike – aktualizácia 2018“.

Vzhľadom na to, že ide o strategický dokument pre systematické reagovanie na dopady zmeny klímy na území BSK, dáva do pozornosti Návrh Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach Slovenskej republiky - Aktualizácia 2021, dostupné na: <https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/>.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán považuje uvedené informácie a upozornenia za významné pre následné konkrétne návrhy projektov, resp. činností. Tieto informácie bude potrebné brať do úvahy pri konkrétnych návrhoch a v reálnom čase.

- Pripomienka str. 84, k bodu 2. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní SoH

V ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie už konkrétnych činností, ktoré sa budú v zmysle Adaptačného plánu BSK realizovať ako i pri vypracovaní ďalších stupňov projektovej dokumentácie jednotlivých riešení odporúčaných v zmysle hodnoteného strategického dokumentu žiada, aby ich súčasťou boli už aj opatrenia podporujúce obehové hospodárstvo, opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu, vyžadovanie dodržiavania hierarchie odpadového hospodárstva pri nakladaní s odpadom a pod..

Vyjadrenie príslušného orgánu

Požiadavka je oprávnená. Smeruje k návrhom konkrétnych projektov, resp. činností. V prípade navrhovaných činností, ktoré budú predmetom konaní podľa zákona o posudzovaní, budú uvedené oblasti rozpracované a vyhodnocované v zmysle požiadaviek zákona. Predmetné odporúčanie zahrnul do kapitoly VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska (odp. č. 4).

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Podľa §11 ods. (3) obstarávateľ do uplynutia doby sprístupnenia správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu podľa odseku 2 zabezpečí v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie. Obstarávateľ, Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, listom č. 2037/2024/IRP BK-28, zo dňa 13.11.2024 oznámil, že verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle §11 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa uskutoční dňa 26.11.2024 o 13:00 hod. vo veľkej rokovacej miestnosti Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16, 821 02, Bratislava. Relevantné informácie (správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu) boli zverejnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/adaptacny-plan-bratislavskeho-samospravneho-kraja-na-zmenu-klimy>

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu sa uskutočnilo dňa 26.11.2024 o 13:00 hod. v budove Úradu Bratislavského samosprávneho kraja. Z verejného prerokovania bol vyhotovený záznam.

Prítomní na verejnom prerokovaní: podľa prezenčnej listiny

1. Úvod – (BSK, Ing. Matúš Krnčok):

Ing. Matúš Krnčok otvoril verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“, privítal zúčastnených a poskytol základné informácie o procese spracovania, cieľoch a obsahu hodnoteného strategického dokumentu, ako aj o ďalšom plánovanom využívaní dokumentu. Následne odovzdal slovo spracovateľovi správy o hodnotení strategického dokumentu.

2. Prezentácia správy o hodnotení strategického dokumentu – (EKOJET, s.r.o., Ing. Ján Schvarcz):

Spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu prostredníctvom grafickej prezentácie informoval zúčastnených o prebiehajúcom procese posudzovania. Na úvod uviedol, že Správa o

hodnotení strategického dokumentu s prílohami vrátane samotného strategického dokumentu je verejne dostupná online na informačnom portáli MŽP SR (www.enviroportal.sk). Taktiež informoval o zverejnení informácií o termíne a mieste verejného prerokovania.

Ďalej konštatoval, že Správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná v zmysle prílohy č.4 zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa rozsahu hodnotenia vydaného Okresným úradom Bratislava, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Informoval o jednotlivých špecifických požiadavkách a určení hodnoteného variantu stanoveného v rámci rozsahu hodnotenia.

Spracovateľ správy o hodnotení informoval o hlavnom ciele strategického dokumentu a jednotlivých navrhovaných strategických cieľoch, opatreniach a odporúčaných riešeniach dokumentu, graficky prezentoval jednotlivé prílohy správy o hodnotení strategického dokumentu, ako aj mapové výstupy samotného strategického dokumentu zobrazujúce zraniteľnosti katastrálnych území dotknutého kraja na negatívne dopady zmeny klímy.

Prezentoval, že v etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky a faktory životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúcim sa na územie BSK poskytuje. Ďalej konštatoval, že všetky navrhované aktivity majú primárne pozitívny vplyv na zdravie ľudí a životné prostredie. Informoval zúčastnených o identifikovaných pozitívnych a možných negatívnych vplyvoch strategického dokumentu na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo, pričom uviedol, že na základe vykonaného posúdenia neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by znemožnili prijať predložený strategický dokument. Uviedol, že v rámci predloženej správy o hodnotení boli vypracované navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.

Spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ záverom prezentácie konštatoval, že odporúča schvaľujúcemu orgánu schválenie hodnoteného strategického dokumentu a jeho implementovanie v predloženom znení, po zohľadnení relevantných pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania.

Po prezentácii spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu Ing. Matúš Krnčok doplnil, že sa ako obstarávatelia snažia každý strategický dokument vytvárať participatívne vo vzťahu k odbornej verejnosti a všetkým relevantným orgánom, a následne vyzval zúčastnených k diskusii.

3. Diskusia:

Otázka – p. Pálffy (verejnosť)

Konštatoval, že si hodnotený strategický dokument nenaštudoval, a pýtal sa, či sú v hodnotenom dokumente stanovené konkrétne merateľné ciele.

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Pre obstarávateľa je nosná časť strategického dokumentu viazaná na analytické poznanie kraja, resp. stanovenie zraniteľnosti jednotlivých dotknutých miest a obcí a navrhnutie odporúčaných riešení problematiky negatívnych dopadov klimatickej zmeny. Snahou obstarávateľa nebolo určovanie striktných opatrení, na ktoré by boli viazané záväzné merateľné ukazovatele a indikátory.

Jedná sa o prínos nového pohľadu pre dotknuté mestá a obce ohľadom problematiky zmeny klímy. Cieľom dokumentu tak nie je stanovenie konkrétnych počtov opatrení, ktoré by mali byť realizované. Strategická časť dokumentu má primárne odporúčací charakter a nie sú na ňu naviazané striktné opatrenia, a teda ani žiadne číselné merateľné ukazovatele implementácie. Vyjadril presvedčenie, že implementácia navrhovaných riešení bude v území Bratislavského kraja prirodzene dosahovaná.

Otázka – p. Pálfy (verejnosť)

Ako hodnotený adaptačný plán súvisí s územným plánom kraja, či do neho budú závery strategického dokumentu premietnuté?

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Je snaha niektoré z odporúčaní zaviesť do územného plánu. Ide o prirodzený vývoj na úrovni Európskej únie. Aktuálne tvorený územný plán bude rešpektovať závery a výstupy z takýchto koncepčných a sektorových stratégií.

Otázka – p. Pálfy (verejnosť)

Na koľko je hodnotený strategický dokument záväzný? Prejde uznesením zastupiteľstva?

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Strategický dokument bude prijímaný zastupiteľstvom. Bude záväzný napr. pre poskytnutie rôznych zdrojov financovania a ich čerpania pre dotknuté mestá a obce. Obstarávateľ je povinný vydávať súhlasné stanoviská k jednotlivým projektom, ktoré chcú mestá obce v BSK realizovať, pričom v týchto stanoviskách je konštatovaný súlad s takýmto typom stratégií.

Otázka – p. Pálfy (verejnosť)

Bude nová dotačná schéma?

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Už v minulom roku v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy bolo postupované na základe výstupov, resp. vypracovaných analýz ohrození v rámci hodnotenej stratégie. Ak bude v budúcnosti vyhodnotené, že je potreba realizovať opatrenia v oblasti životného prostredia, tak bude vychádzané práve zo sektorových stratégií pre oblasť životného prostredia akou je aj hodnotený strategický dokument.

Otázka – p. Pálfy (verejnosť)

Je, resp. bude prezentácia, ktorá bola prezentovaná na verejnom prerokovaní niekde dostupná?

Reakcia Mgr. Modrík (EKOJET, s. r. o.)

Prezentáciu Vám môžeme zaslať na mail (pozn. po ukončení verejného p. Pálfy poskytol svoju mailovú adresu spracovateľovi správy o hodnotení, prezentácia bola spracovateľom správy o hodnotení na uvedenú mailovú adresu odoslaná dňa 26. 11. 2024 o 16.05 hod.).

Otázka – Ing. Mgr. Fratričová, (MPRV SR)

Konštatuje, že v rámci procesu SEA nemajú žiadne pripomienky a zároveň sa pýta, či sa v rámci procesu vyjadrili ostatné dotknuté subjekty a obce, resp. či boli doručené nejaké pripomienky.

Reakcia Ing. Schvarcz (EKOJET, s. r. o.)

V rámci posudzovania vplyvov neboli vznesené žiadne pripomienky dotknutých miest, obcí a verejnosti. Doručené boli pripomienky dotknutých orgánov, napr. stanoviská jednotlivých ministerstiev, stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, ďalej stanovisko štátnej ochrany prírody a podobne. Všetkým došlým stanoviskám bola venovaná pozornosť a boli vyhodnotené v rámci prílohy č. 2 predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu.

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Mestá a obce boli aktívne zapájané do tvorby hodnoteného strategického dokumentu, boli oslované v rámci dotazníkových prieskumov a obstarávateľ resp. jeho zástupcovia sa aktívne zúčastňovali aj regionálnych združení miest a obcí, kde bola problematika komunikovaná. Starostovia a primátori boli priebežne informovaní o procese tvorby strategického dokumentu a vstupy s ich strany boli priebežne zapracovávané. Obce strategický dokument prirodzene rešpektujú ako stratégiu, podľa ktorej sa budú riadiť. Ďalej konštatuje, že zo strany starostov, miest a obcí sú v tejto problematike vo všeobecnosti dobrými partnermi, a v prípade hodnoteného strategického dokumentu ide o rešpektovaný výstup.

Otázka – Ing. Mgr. Fratričová, (MPRV SR)

Ako je hodnotený strategický dokument v súlade so zákonom o územnom plánovaní, resp. čo je v tejto súvislosti čomu nadradené? Ďalej konštatuje, že sa pojednávalo o odporúčanom charaktere dokumentu, ktorý nie je záväzný v súlade s plánovaním projektov.

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Ing. Krnčok konštatuje, že územný plán je nadradenejší dokument, keďže má inú legislatívnu vážnosť. Prakticky je legislatívna povinnosť, aby územný plán mal spracovanú adaptačnú stratégiu. Účel, ktorý obstarávateľ vidí za takýmito sektorovými stratégiami je taký, že tieto stratégie predstavujú väčšiu detailnosť, venujú sa problematike podrobnejšie, resp. vytvárajú detailnejšie odporúčania, ktoré by sa mali do dokumentov akými sú územný plán, príj. plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja zapracovať. Ďalej konštatuje, že nie je odborníkom z odboru územného plánovania, a preto nebude pojednávať o reguláciách resp. procesoch v rámci územného plánovania, avšak ďalší územný rozvoj by mal byť nie len o budovaní nových rozvojových zón, ale aj o rešpektovaní riešenia problematiky klimatickej zmeny. Adaptácia na zmenu klímy musí byť rešpektovaná aj na úrovni regionálneho dokumentu akým je krajský územný plán. Ďalej odkazuje na chystané verejné prerokovanie pripravovaného územného plánu, kde by mohla byť otázka zapracovania sektorovej stratégie do strategického dokumentu, akým je územný plán, zodpovedaná podrobnejšie.

Otázka – p. Pálffy (verejnosť)

Jedným z navrhovaných opatrení hodnoteného strategického dokumentu bola osвета, resp. edukácia. Kedy a akými komunikačnými kanálmi sa osвета plánuje realizovať?

Reakcia Ing. Krnčok (BSK)

Jedným z komunikačných kanálov na osvetu vo všeobecnosti je novootvorené ekocentrum v Čunove, ktorá sa zameriava primárne na skupinu žiakov základných a stredných škôl, avšak jeho výstupy majú efekt na celú verejnosť. Taktiež je možnosť realizovania konferencií a ďalších aktivít pre všeobecnú verejnosť na tému adaptácie na zmenu klímy spolu s ochranou prírody. Obstarávateľ taktiež aktívne komunikuje so zástupcami lokálnych samospráv, ktorých vzdelávajú a usmerňujú v príprave ich projektových zámerov. Mestá a obce majú v rámci realizácie opatrení zeleno-modrej infraštruktúry riešených v rámci rady partnerstva povinnosť povinnej konzultácie s technickým sekretariátom BSK. Rovnako napr. v rámci ekocentra v Čunove sú aktivity zverejňované na príslušných komunikačných kanáloch.

Záver:

Na záver verejného prerokovania Ing. Matúš Krnčok vyzval spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu k technickému oboznámeniu sa s ďalšími krokmi vo vzťahu k vzneseným pripomienkam a ďalším krokom procesu posudzovania.

Ing. Ján Schvarcz následne konštatoval, že z verejného prerokovania bude spracovaný záznam, ktorý bude doručený príslušnému orgánu. Ďalej oboznámil zúčastnenú verejnosť o možnosti predkladať písomné pripomienky. Na záver zhrnul, že ďalším krokom bude určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku, samotné vypracovanie odborného posudku a následne bude príslušným orgánom vydané záverečné stanovisko.

Ing. Matúš Krnčok poďakoval prítomným za účasť a verejné prerokovanie bolo ukončené.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán konštatuje, že povinnosť vyplývajúca zo zákona o posudzovaní bola splnená. Konštatuje, že aj touto formou bola verejnosť informovaná o záveroch správy o hodnotení strategického dokumentu. Na všetky otázky v diskusii bolo zodpovedané. V priebehu verejného prerokovania neboli vznesené zásadné pripomienky alebo námietky a preto príslušný orgán nenavrhuje zaradiť žiadny bod z verejného prerokovania medzi odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Posudzovaný strategický dokument je všeobecného charakteru. Napĺňanie strategických cieľov a v nich definovaných opatrení nemá charakter konkrétnych priestorovo identifikovateľných aktivít a zásahov do životného prostredia, ktorých vplyv by bolo možné konkrétnejšie zhodnotiť. Napriek uvedenému je však možno konštatovať, že napĺňaním strategických cieľov a opatrení strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ bude dochádzať k zlepšovaniu pripravenosti dotknutého regiónu na prejavy klimatických zmien, čím sa znížia environmentálne riziká a zlepši sa kvalita života a zdravia jeho obyvateľov.

Hodnotený strategický dokument okrem strategických cieľov a opatrení navrhuje aj rámcové odporúčané riešenia, ktoré je potrebné uplatňovať preventívne alebo reaktívne na zmiernenie dôsledkov dopadov zmeny klímy. Tento zoznam opatrení má za úlohu hlavne orientovať a nasmerovať adaptačné aktivity danej samosprávy, so zohľadnením územných špecifik.

Vzhľadom na stav poznania podrobnosti a charakteru odporúčaných riešení uvádzaných v hodnotenom dokumente je možné predpokladať predovšetkým priame a nepriame vplyvy na obyvateľstvo, horninové prostredie, ovzdušie, hlukové pomery, hydrologické pomery, pôdu, lesy, biodiverzitu, štruktúru krajiny, ochranu prírody, Naturu 2000, ÚSES, dopravu, priemysel a energetiku, rekreáciu a cestovný ruch a archeológiu a kultúrne pamiatky. Hodnotenie vplyvov bolo vykonané primerane vzhľadom na charakter strategického dokumentu na úrovni jeho cieľov/opporúčaných riešení. V etape prípravy a spracovania správy o hodnotení pre navrhovaný strategický dokument bolo možné identifikovať predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky a faktory životného prostredia do takej podrobnosti, akú strategický dokument vzťahujúci sa na územie BSK poskytuje. Identifikované boli pozitívne a

negatívne vplyvy strategického dokumentu z pohľadu jeho charakteru, priorit, strategických cieľov a opatrení, pričom významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia neboli identifikované. Vplyvy konkrétnych projektov vyplývajúcich z realizácie odporúčaných riešení pre zmiernenie dopadov zmeny klímy uvádzaných v hodnotenom strategickom dokumente v územnej podrobnosti budú bližšie špecifikované a posudzované samostatne podľa zákona o posudzovaní s adekvátnym zohľadnením všetkých aspektov.

Predpokladané vplyvy na geomorfologické pomery a horninové prostredie

Realizácia a implementácia navrhovaného strategického dokumentu môže mať pozitívny i negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery v území, pričom možno konštatovať že budú prevládať vplyvy pozitívne (podpora adaptácie v oblasti horninového prostredia). Vplyvy konkrétnych odporúčaných riešení vyplývajúcich z posudzovaného strategického dokumentu budú závisieť od spôsobu a technického riešenia realizácie samotných stavieb/projektov. Každá konkrétna stavba bude mať vypracovanú projektovú dokumentáciu a v prípade naplnenia požiadaviek zákona o posudzovaní bude pre ňu vykonaný proces posudzovania vplyvov na životné prostredie, pričom všetky zásahy do horninového prostredia by mali byť dôsledne vykonávané na základe výsledkov podrobných inžiniersko-geologických a hydrogeologických prieskumov pre konkrétne projekty spolu s dodržiavaním navrhovaných opatrení.

Realizáciou strategického dokumentu, vzhľadom na jeho charakter, navrhované strategické ciele/ navrhované riešenia a jednotlivé aktivity sa nepredpokladá závažný zásah do horninového prostredia ani významné negatívne ovplyvnenie geomorfologických pomerov daného územia.

Predpokladané vplyvy na pôdu / poľnohospodárstvo a lesnú pôdu

Za negatívne vplyvy strategického dokumentu na pôdu možno považovať trvalé a dočasné zábery poľnohospodárskych/lesných pôd v súvislosti s umiestňovaním/zakladaním stavebných objektov a to hlavne na poľnohospodárskej pôde vysokej bonity alebo na lesných pozemkoch. Samotné zábery pôd (trvalý/dočasný) budú spresnené v rámci projektových dokumentácií projektov/stavieb, resp. v rámci posudzovania konkrétnych stavieb podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Z pohľadu jednotlivých odporúčaných riešení uvádzaných v hodnotenom strategickom dokumente je potrebné realizovať projekty s minimálnymi zábermi významne produkčných poľnohospodárskych plôch, resp. chránených pôd s vysokou bonitou a lesných pozemkov v územiach so zvýšeným stupňom ochrany. Čo sa týka pôdy a sektoru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, strategický dokument navrhuje predovšetkým viacero adaptačných opatrení/aktivít, ktoré majú za úlohu napr. zvýšiť retenciu vody v pôde, minimalizovať vodnú a veternú eróziu, zabezpečiť protipovodňovú ochranu a pod. Realizácia spomínaných aktivít bude predstavovať primárne výrazný pozitívny vplyv na pôdu, poľnohospodárstvo, lesy a lesné hospodárstvo. Významné negatívne vplyvy strategického dokumentu na poľnohospodárske a lesné pôdy neboli identifikované.

Pravdepodobné vplyvy na vody/vodné hospodárstvo

Realizácia navrhovaného strategického dokumentu môže predstavovať rôzne vplyvy na vodné zdroje a vodné toky v dotknutej geografickej oblasti. Tieto vplyvy súvisia s realizáciou odporúčaných riešení, ktoré majú za cieľ prispieť k adaptácii na zmenu klímy a ochrane životného

prostredia. V rámci plánovaných aktivít a projektov sa predpokladá zabezpečenie udržateľného hospodárenia s vodnými zdrojmi. Navrhované opatrenia sa budú zameriavať na zlepšenie retencie vody v krajine, čo môže pozitívne ovplyvniť zásoby podzemnej vody a povrchových vôd. Implementácia opatrení na zlepšenie zachytávania a zadržiavania vôd z povrchového odtoku (dažďovej vody) môže prispieť k zvýšeniu vodnej dostupnosti v suchších obdobiach a menej výraznému kolísaniu hladiny tokov, čo možno označiť ako vplyv pozitívny. Budovanie protipovodňových objektov navrhované v rámci odporúčaných riešení bude mať pozitívny vplyv na vodné hospodárstvo tým, že prispeje k efektívnejšiemu riadeniu vodných tokov a zadržiavaniu vody v krajine. Tieto opatrenia zlepšia ochranu pred povodňami, čím sa zníži riziko zaplavenia území. Zároveň budú protipovodňové objekty prispievať k regulácii prietokov vody, čo zabezpečí stabilnejší a predvídateľnejší vodný režim aj v období sucha. Okrem ochrany pred extrémnymi zrážkami môžu takéto riešenia zároveň podporiť obnovu vodných zdrojov a zvýšiť retenčnú kapacitu územia, čo je dôležité pre udržateľné hospodárenie s vodou a ochranu pred jej nedostatkom v budúcnosti. Ochrana vodných zdrojov pred možnými negatívnymi vplyvmi bude v súvislosti s realizáciou jednotlivých aktivít zabezpečovaná vhodným výberom lokalít a typov projektov. S dôrazom na ochranu vodných zdrojov bude potrebné brať do úvahy navrhované opatrenia, čím dôjde k minimalizovaniu rizika negatívneho ovplyvnenia vodných tokov / vodných plôch. Pri tvorbe projektov bude kladený dôraz na minimalizáciu negatívnych vplyvov na hydrologické pomery a stabilitu tokov. Súčasťou navrhovaných aktivít sú aktivity primárne pozitívne vplývajúce na vody/vodné hospodárstvo (realizácia prvkov modrozelenej infraštruktúry, zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny, realizácie protipovodňových opatrení, hospodárenie s dažďovou vodou a pod.). Pri plánovaní a realizácii vodných stavieb a inžinierskych úprav na vodných tokoch bude dôležité rešpektovať platnú legislatívu v oblasti ochrany prírody a krajiny a ochrany vôd, a tak minimalizovať negatívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy. Rovnako je potrebné dbať na ekologickú kontinuitu tokov a zachovávanie migračných trás pre živočíchy. Z hľadiska vplyvov na vody sa v súvislosti s implementáciou navrhovaného strategického dokumentu očakávajú prevažne pozitívne vplyvy.

Pravdepodobné vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie

Implementácia strategického dokumentu vzhľadom na jeho charakter a rozsah bude pozitívne ovplyvňovať klimatické pomery územia. V súvislosti s možnými účinkami klimatickej zmeny na rozdelenie zrážok a odtok z povodí v čase, je možné v zmysle strategických cieľov a odporúčaných riešení navrhovaného strategického dokumentu konštatovať, že realizácia navrhovaných aktivít povedie k adaptácii územia na negatívne dopady zmeny klímy. Ide o primárny pozitívny vplyv.

Z hľadiska pozitívnych zmien pôjde o ochranu a revitalizáciu vodných ekosystémov a na vodu viazaných spoločenských, rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov, zvyšovanie adaptačnej schopnosti sídelného prostredia na zmenu klímy (realizácia prvkov modrozelenej infraštruktúry, zabezpečovanie energetickej efektívnosti budov a pod.). Výstavba konkrétnych projektov bude spojená so zvýšenou produkciou látok znečisťujúcich ovzdušie. Počas výstavby navrhovaných aktivít môže dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia prachom a emisiami výfukových plynov v dôsledku stavebnej činnosti – prevádzkou stavebnej techniky a stavebných mechanizmov, pôjde o vplyvy dočasné s lokálnym charakterom, ktorých rozsah je možné zmierniť technickými, technologickými a organizačnými opatreniami. Vplyv strategického dokumentu na klimatické

pomery (mikroklimu) a ovzdušie v dotknutých geografických oblastiach bude primárne výrazne pozitívneho charakteru, pričom sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na klimatické pomery a kvalitu ovzdušia.

Pravdepodobné vplyvy na environmentálne záťaž

Strategický dokument sa primárne zameriava na adaptáciu kraja na zmeny klímy, pričom jeho strategické ciele a odporúčané riešenia neobsahujú konkrétne aktivity priamo orientované na sanáciu alebo riešenie existujúcich environmentálnych záťaží. Napriek uvedenému možno konštatovať, že niektoré navrhované riešenia môžu sekundárne pozitívne vplyvať na problematiku environmentálnych záťaží. Napríklad realizácia protipovodňových opatrení môže znížiť riziko zaplavovania lokalít s výskytom environmentálnych záťaží, čím sa minimalizuje riziko šírenia kontaminantov do širšieho prostredia. Ďalej je možné predpokladať, že v prípadoch, kde by plánované aktivity mohli byť v prekryve s registrovanými environmentálnymi záťažami, bude potrebné najskôr pristúpiť k sanácii týchto záťaží, aby sa zabránilo ich ďalšiemu negatívnemu vplyvu. Takto sa zabezpečí, že nové projekty a opatrenia nebudú prispievať k prehĺbovaniu environmentálnych problémov. Na základe analýzy možno konštatovať, že implementáciou navrhovaného strategického dokumentu nedôjde k negatívnemu vplyvu na existujúce environmentálne záťaž, ani k vytváraniu nových záťaží. Strategické riešenia a opatrenia navrhnuté v dokumente budú teda v súlade s cieľom udržateľného rozvoja a ochrany životného prostredia. Implementácia navrhovaného strategického dokumentu bude predstavovať pozitívny sekundárny vplyv na environmentálne záťaž.

Pravdepodobné vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Napĺňanie cieľov riešení strategického dokumentu bude súvisieť s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré budú mať primárne pozitívny, ale môžu mať čiastočne i negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Negatívny vplyv realizácie navrhovaných konkrétnych projektov, resp. príslušnej infraštruktúry na vegetáciu a živočíchov môže predstavovať:

- priamy zásah do biotopov (strata stanovišť rastlinných a živočíšnych druhov počas výstavby),
- výrub drevín a lesných porastov,
- vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu stavebných mechanizmov a pracovníkov stavby,
- fragmentácia a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry (hlavne vo vzťahu ku biotopom európskeho a národného významu),
- strata biotopov (resp. rastlinných druhov), ktoré slúžia na zháňanie potravy, vyvádzanie mláďat, resp. ako oddychové miesta pre živočíchy, miesta ich pravidelného výskytu a poskytujú im úkrytové možnosti a priestor na rozmnožovanie,
- narušenie regeneračnej schopnosti ekosystémov,
- znižovanie biologickej rozmanitosti druhového zloženia rastlinných a živočíšnych druhov, a pod.

Medzi pozitívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno zaradiť ochranu a rozvoj vodných ekosystémov a na vodu viazaných spoločenstiev, rozvoj poľných a lesných ekosystémov a rastlinných a živočíšnych druhov viazaných na spomínané biotopy (realizácia prvkov modrozelenej

infraštruktúry a výsadba stromov/vetrolamov spojená s rozvojom biotopov, zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny a pod.) a to vo svetle hlavne pozitívnych vplyvov na druhy a biotopy európskeho a národného významu, čo v konečnom dôsledku bude mať vplyv na biologickú rozmanitosť druhového zloženia rastlinných a živočíšnych druhov (hlavne vo vzťahu k chráneným druhom a druhom európskeho a národného významu) smerom k rozvoju populácií druhov. Hlavnou zásadou pri projektovaní a realizácii odporúčaných riešení je dôsledne poznať druhové zloženie a početnosť dotknutých populácií živočíchov a rastlín a ich biotopov, ale aj dôsledne vyhodnotiť možný vplyv na ne, pričom uvedené sa netýka iba priamo dotknutých živočíšnych a rastlinných druhov a ich biotopov, ale treba brať do úvahy aj možné sekundárne a nepriame vplyvy na populácie a biotopy vyskytujúce sa v širšom území so zreteľom na možné vplyvy v rámci potravinového reťazca. Predpokladom minimalizácie uvedených vplyvov je dôsledná realizácia navrhovaných opatrení na minimalizáciu, resp. elimináciu negatívnych vplyvov alebo realizovanie kompenzačných opatrení a to vo vzťahu k požiadavkám orgánov ochrany prírody a krajiny a za dôsledného dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa ochrany prírody a krajiny v Slovenskej republike, resp. vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov (EU smernice a nariadenia a medzinárodné dohovory a ich protokoly) a v neposlednom rade posúdiť vplyv na životné prostredie na úrovni projektov z pohľadu požiadaviek zákona. Pri vhodnom výbere alternatívy projektu na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na faunu, flóru a ich biotopy.

Pravdepodobné vplyvy na krajinu, krajinný obraz, urbánny komplex, prvky ÚSES

Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia sa v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja komplexne rieši územnými plánmi, prostredníctvom ktorých sa určujú zásady, vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu krajiny, kultúrnohistorické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny. Oproti súčasnému stavu sa v dosahu vplyvu navrhovaného strategického dokumentu predpokladá čiastočná zmena súčasnej štruktúry a využívania krajiny. Pôjde predovšetkým o umiestnenie nových prvkov modrozelenej infraštruktúry v sídelnom prostredí jednotlivých obcí v rámci BSK, umiestnenie protierózných objektov a vodných stavieb na poľnohospodárskej pôde, lesných pozemkoch, resp. ostatných plochách, prípadne aj umiestnenie protipovodňových opatrení a to v zastavaných územiach ale aj mimo zastavaných území dotknutých sídiel. V prípade prvkov ÚSES sa predpokladá, že v určitých prípadoch môže dôjsť k ich zásahom, resp. k určitým zásahom do ich funkčnosti. Významný zásah do migračných trás živočíchov ani znefunkčnenie či zánik ekologických väzieb vodných tokov v nadväznosti na prvky ÚSES v jednotlivých dotknutých geografických oblastiach BSK sa realizáciou strategického dokumentu nepredpokladá. Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, resp. napĺňaním cieľov a realizáciou odporúčaných riešení je predpoklad, že implementáciou nedôjde k významnej zmene krajinskej štruktúry, krajinného obrazu a scenérie krajiny a významným zásahom do kostry ÚSES, vplyv navrhovaného strategického dokumentu na krajinu, krajinný obraz a urbánny komplex v dotknutých geografických oblastiach BSK bude prijateľný, únosný a realizovateľný. V rámci realizácie jednotlivých projektov/odporúčaných riešení strategického dokumentu budú rešpektované dokumentácie ÚSES na nadregionálnej, regionálnej

a miestnej úrovni. Realizáciou strategického dokumentu nie je predpoklad znefunkčnenia väzieb medzi jednotlivými prvkami kostry územného systému ekologickej stability.

Pravdepodobné vplyvy na kultúrne, historické pamiatky, archeologické náleziská a cestovných ruch

Realizácia konkrétnych projektov navrhovaných v rámci odporúčaných riešení hodnoteného strategického dokumentu bude spojená s výkopovými prácami, ktoré by sa mohli dotknúť archeologických nálezov. Podmienkou realizácie uvedených aktivít/riešení je vyjadrenie príslušného pamiatkového úradu, ktorý vyhodnotí možnosť stretu záujmov v danom území. Pred začatím výkopových prác bude potrebné preveriť, či sú na lokalite výstavby evidované objekty alebo predmety, ktoré by spadali do podmienok pamiatkovej starostlivosti, resp. či dotknutá lokalita sa nenachádza v pamiatkových územiach v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu. Navrhované adaptačné riešenia budú uplatňované s ohľadom na pamiatkovú ochranu a na typ zástavby. V rámci implementácie jednotlivých aktivít strategického dokumentu (realizácia parkov, výsadba stromov, budovanie zaujímavých prvkov modrozelenej infraštruktúry, skvalitnenie mikroklimatických podmienok v sídelnom prostredí a pod.), môže sekundárne dôjsť predovšetkým k pozitívnemu ovplyvneniu/podpore rozvoja cestovného ruchu a rekreácie. Predpokladá sa, že realizácia aktivít vyplývajúcich z odporúčaných riešení strategického dokumentu nebude mať negatívny vplyv na kultúrne pamiatky, historické pamiatky, cestovný ruch a realizácia týchto činností/aktivít negatívne neovplyvní štruktúru dotknutých sídelných útvarov a ani ich pamiatkové zóny.

Pravdepodobné vplyvy na obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a aktivity

Primárnym pravdepodobným vplyvom navrhovaného strategického dokumentu je ochrana ľudského zdravia na individuálnej a kolektívnej úrovni prostredníctvom realizácie aktivít zabezpečujúcich priaznivejšie mikroklimatické podmienky, ochranu pred suchom, povodňami a vlnami horúčav, atď. Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Nepriame vplyvy strategického dokumentu sa môžu prejaviť počas samotnej výstavby projektov, konkrétnych činností vyplývajúcich z odporúčaných riešení strategického dokumentu, ktoré môžu v zastavaných obytných častiach dočasne spôsobiť zvýšenie hlukového zaťaženia staveniskovou dopravou, zvýšenie prašnosti, vibrácií, zvýšením produkcie odpadov a pod. Pôjde o vplyvy dočasné, s časovo a priestorovo premenlivým charakterom. Prijatím strategického dokumentu dôjde k realizácii aktivít priamo vplývajúcich na zabezpečenie adekvátneho zdravého prostredia pre život, prácu, bývanie a oddych spojených so zvyšovaním kvality života jeho obyvateľov. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo bude pozitívny, významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Reálne vplyvy súvisiace s navrhovaným strategickým dokumentom sa prejavajú až v súvislosti s realizáciou stavieb, resp. činností a následne prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami strategického dokumentu. Preto v tejto etape poznania, v podrobnosti a mierke v akej sa strategický dokument spracováva, možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie bude spojené s návrhom jednotlivých stavieb (navrhovaných činností), z ktorých najvýznamnejšie budú z pohľadu možných vplyvov na životné prostredie hodnotené v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní (resp. podľa znenia legislatívnych noriem platných v reálnom čase prípravy činností).

Vplyvy na obyvateľstvo

V zásade možno konštatovať, že „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov Bratislavského samosprávneho kraja. Priame vplyvy na obyvateľstvo budú najmä v oblastiach, v ktorých budú navrhované nové aktivity. V zásade možno vplyvy na obyvateľstvo hodnotiť ako pozitívny prínos.

Vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na horninové prostredie sa prejavia predovšetkým v etape výstavby jednotlivých objektov. Možno očakávať zvýšené lokálne riziko kontaminácie horninového prostredia spôsobené stavbou a otvorením ciest pre vznik sekundárnych kontaminantov z povrchu. Stavebné práce pri výstavbe budú vplývať na kvalitu ovzdušia v bezprostrednom okolí stavieb v podobe zvýšenej prašnosti a generovaných emisií z pohybu stavebných mechanizmov. Tieto vplyvy budú časovo obmedzené na dobu trvania stavebných prác.

Vody patria medzi najzraniteľnejšie zložky prírodného prostredia. Podmieňuje to ich dynamický a premenlivý prietokový režim a s tým súvisiaci hladinový režim. S tým je úzko spätá aj interakcia povrchových a podzemných vôd v území, či už dochádza na niektorých úsekoch k drenážnemu účinku alebo k brehovej infiltrácii vody z koryta do podzemných vôd. V súvislosti s novými objektmi, ktoré budú realizované vo väzbe na navrhovaný strategický dokument, prístupujú aj nové možné kolízne body. Pri návrhu konkrétnych aktivít treba brať ohľad na riešenie najmä v citlivých oblastiach. V štandardných prevádzkových podmienkach však nedochádza ku kontaminácii podzemných vôd.

Významná časť sledovaného územia, v ktorom budú plánované rôzne aktivity, leží v človekom intenzívne využívanej krajine. Biota týchto častí záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i v súčasnosti. Avšak v území sa zachovalo viacero lokalít, v ktorých je príroda veľmi blízka prirodzenému stavu. Celkové stanovenie rozsahu zásahov do biotopov a zásahov do porastov drevín bude potrebné konkretizovať pre každú stavbu či činnosť osobitne v zmysle platných legislatívnych predpisov.

Najvýraznejšie sa vplyvy na krajinu, a to či už z hľadiska zmien krajinnej štruktúry alebo z hľadiska zmien ovplyvňujúcich krajinný obraz, prejavujú v lokalitách určených pre rozvoj nových funkčných plôch. Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie jednotlivých špecifických cieľov je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní. Realizáciou opatrení v premietnutí cez príslušné k nim priradené rámcové aktivity nedôjde k významnému negatívnemu ovplyvneniu jednotlivých zložiek životného prostredia vrátane zdravia obyvateľstva.

Súčasťou strategického dokumentu a jeho špecifických cieľov, ako aj súčasťou predkladanej správy o hodnotení sú navrhované súbory opatrení, pričom ich implementáciou možno predpokladať

prioritne priame pozitívne vplyvy, ale i možné nepriame pozitívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo, dopad ktorých bude závislý priamo od charakteru a rozsahu implementovaných návrhov aktivít a opatrení. Významné negatívne vplyvy strategického dokumentu sa nepredpokladajú.

Správa o hodnotení identifikuje pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne).

Vzhľadom na charakter predkladaného strategického dokumentu je možné predpokladať priame a nepriame vplyvy na obyvateľstvo, prírodné prostredie (vplyvy na horninové prostredie, geologické pomery, podzemné a povrchové vody, pôdu, genofond, biodiverzitu, infraštruktúru...), krajinu a na urbánny komplex, využívanie krajiny a prvky pamiatkového záujmu.

Správa o hodnotení sa v samostatnej podkapitole venuje hodnoteniu predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva. Osobitne hodnotí prijateľnosť činností pre dotknuté sídla.

Predpokladané vplyvy strategického dokumentu tohto druhu a rozsahu možno v tejto etapy prípravy definovať len rámcovo. V zásade však možno konštatovať, že prípadné negatívne vplyvy na obyvateľstvo sa môžu prejaviť len v súvislosti so stavebnou aktivitou v etape realizácie technických prvkov. Tento vplyv však bude krátkodobý a lokálny. Vlastná prevádzka bude mať nesporne pozitívny vplyv na zdravie obyvateľov.

Realizácia/prijatie strategického dokumentu prispeje k vytvoreniu podmienok pre vyvážený územný rozvoj kraja a teda aj kvality života a zdravia jeho obyvateľov. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo bude pozitívny, významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Predpokladané vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia možno charakterizovať takto:

- Realizáciou strategického dokumentu, vzhľadom na jeho charakter, navrhované strategické ciele/navrhované riešenia a jednotlivé aktivity sa nepredpokladá závažný zásah do horninového prostredia ani významné negatívne ovplyvnenie geomorfologických pomerov daného územia.
- Významné negatívne vplyvy strategického dokumentu na poľnohospodárske a lesné pôdy neboli identifikované.
- Z hľadiska vplyvov na vody sa v súvislosti s implementáciou navrhovaného strategického dokumentu sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy.
- Vplyv strategického dokumentu na klimatické pomery (mikroklimu) a ovzdušie v dotknutých geografických oblastiach bude primárne výrazne pozitívneho charakteru, pričom sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na klimatické pomery a kvalitu ovzdušia.
- Pri vhodnom výbere alternatívy projektu na samotnú realizáciu a dodržaní príslušných opatrení sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie a implementovania navrhovaného strategického dokumentu na faunu, flóru a ich biotopy.
- Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, resp. napĺňaním cieľov a realizáciou odporúčaných riešení je predpoklad, že implementáciou nedôjde k významnej zmene krajinnej štruktúry, krajinného obrazu a scenérie krajiny a významným zásahom do kostry ÚSES, vplyv navrhovaného strategického dokumentu na krajinu, krajinný obraz a urbánny

komplex v dotknutých geografických oblastiach BSK bude prijateľný, únosný a realizovateľný.

- V rámci realizácie jednotlivých projektov/odporúčaných riešení strategického dokumentu budú rešpektované dokumentácie ÚSES na nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovni. Realizáciou strategického dokumentu nie je predpoklad znefunkčnenia väzieb medzi jednotlivými prvkami kostry územného systému ekologickej stability.
- Predpokladá sa, že realizácia aktivít vyplývajúcich z odporúčaných riešení strategického dokumentu nebude mať negatívny vplyv na kultúrne pamiatky, historické pamiatky, cestovný ruch a realizácia týchto činností/aktivít negatívne neovplyvní štruktúru dotknutých sídelných útvarov a ani ich pamiatkové zóny. Vplyv strategického dokumentu na kultúrne pamiatky, historické pamiatky a cestovný ruch bude pozitívny.
- Prijatím strategického dokumentu dôjde k realizácii aktivít priamo vplyvajúcich na zabezpečenie primerane zdravého prostredia pre život, prácu, bývanie a oddych spojených so zvyšovaním kvality života jeho obyvateľov. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo bude pozitívny, významné negatívne vplyvy neboli identifikované.

Popis a hodnotenie kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia je v Správe o hodnotení úplné. Z vyhodnotenia predpokladaných vplyvov vyplynuli návrhy na opatrenia.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V rámci územia BSK sa nachádzajú, resp. do neho zasahujú nasledovné vyhlásené chránené vtáčie územia (CHVÚ): SKCHVU007 Dunajské luhy, SKCHVU014 Malé Karpaty, SKCHVU029 Sysľovské polia, SKCHVU023 Úľanská mokraď, SKCHVU016 Záhorské Pomoravie.

Tab.: Údaje o chránených vtáčích územiach nachádzajúcich sa v BSK

P. č.	Názov CHVÚ	Výskyt v okresoch	Výmera CHVÚ		
			Celková (km ²)	v kraji (km ²)	v kraji (%)
SKCHVU007	Dunajské luhy	Bratislava II, Bratislava V	176,54	50,83	28,79
SKCHVU014	Malé Karpaty	Bratislava III, Bratislava IV, Pezinok, Malacky	524,59	352,68	67,23
SKCHVU029	Sysľovské polia	Bratislava V	17,75	17,75	100
SKCHVU023	Úľanská mokraď	Senec	188,38	33,32	17,69
SKCHVU016	Záhorské Pomoravie	Bratislava IV, Malacky	321,74	199,52	62,01

(Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát [ŠOP SR, 2024](#))

Územia európskeho významu

V rámci územia BSK sa nachádza, resp. do neho zasahuje 50 území európskeho významu.

Tab.: Prehľad počtu území európskeho významu (ÚEV) nachádzajúcich sa, resp. zasahujúcich do jednotlivých okresov BSK

Okres	Výmera (km ²)	Počet ÚEV	Výmera ÚEV v rámci okresu	
			(km ²)	(%)
Bratislava I	9,59	-	-	0
Bratislava II	92,51	3	9,55	10,32
Bratislava III	74,68	2	0,54	0,72
Bratislava IV	96,67	8	13,14	13,59
Bratislava V	94,21	2	11,72	12,44
Malacky	949,57	35	182,67	19,24
Pezinok	375,54	8	82,30	21,92
Senec	359,89	4	13,75	3,82
Kraj	2 052,66	50	313,67	15,28

(Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát [ŠOP SR, 2024](#))

Pravdepodobné vplyvy na chránené územia a sústavu Natura 2000

Primerané posúdenie vplyvov strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ na sústavu Natura 2000 je vypracované na základe špecifickej požiadavky vyplývajúcej z vydaného rozsahu hodnotenia (č. OU-BA-OSZP1-2024/274741/BSK –SEA-RH, zo dňa 04.04.2024), posúdenie je súčasťou a prílohou správy o hodnotení strategického dokumentu.

Spôsob spracovania primeraného posúdenia zodpovedá charakteru hodnoteného dokumentu (ide o koncepčný materiál vytvárajúci rámec pre budúce projekty a výzvy pre samosprávy, fyzické osoby a ďalšie subjekty na území BSK). Predstavuje isté prípravné hodnotenie s cieľom popísať riziká ďalších aktivít a činností vyplývajúcich z cieľov a odporúčaných riešení navrhovaných v rámci strategického dokumentu vo vzťahu k územiám sústavy Natura 2000 a ich predmetom ochrany.

Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 vyplynulo, že vplyvy na územia sústavy Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu nie sú jednoznačne vyhodnotiteľné z dôvodu absencie presných údajov o lokalizácii aktivít a ich technickom riešení. Odporúčané riešenia navrhované v rámci hodnoteného strategického dokumentu sú z veľkej časti zamerané na revitalizáciu a zlepšenie stavu životného prostredia, takže pri viacerých projektoch vyplývajúcich z popisovaných opatrení je možné očakávať aj pozitívne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. V súčasnosti to však nie je možné vyhodnotiť presnejšie, z dôvodu absencie popisu konkrétnych projektov.

Hodnotenie poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia, resp. na nulové vplyvy pri jednotlivých opatreniach/aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente a tiež navrhuje všeobecné opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení / aktivít navrhovaných v hodnotenom

strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom hodnotení.

Vzhľadom k týmto zisteniam nie je v tejto fáze potrebné žiadne z navrhovaných opatrení/aktivít /riešení popisované v strategickom dokumente vylúčiť z dôvodu prítomnosti významného negatívneho vplyvu a tiež je z pohľadu hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na územia Natura 2000 možné odporučiť strategický dokument na schválenie. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov a opatrení nebol identifikovaný významný negatívny vplyv na územia sústavy Natura 2000.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie).

Na základe správy o hodnotení, odborného posudku a súboru vyjadrení, stanovísk všetkých subjektov zúčastnených v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie

príslušný orgán strategický dokument „**Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy**“

odporúča schváliť

za dodržania odporúčaní uvedených v kapitole VI. Závery, bod 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch riešenia vybraných variantov a dokumentácie podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaná variant

Rozsah hodnotenia číslo OU-BA-OSZP1-2024/274741/BSK-SEA-RH, zo dňa 04.04.2024, bol určený Okresným úradom Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Príslušný orgán pre ďalšie, podrobnejšie hodnotenie vplyvu strategického dokumentu podľa § 8 ods. 3 písm. a) zákona o posudzovaní určil rozpracovať a zhodnotiť navrhovaný variant riešenia strategického dokumentu uvedený v oznámení podrobnejšie, okrem dôkladného zhodnotenia nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument nespracoval, neprijal a následne nerealizoval). Na základe uvedeného a vzhľadom na charakter strategického dokumentu príslušný orgán nepožadoval variantné riešenie strategického dokumentu. Správa o hodnotení strategického dokumentu bola predložená v jednom variante a vo variante nulovom.

Nulový variant

– stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument nespracoval, neprijal a následne nerealizoval.

Navrhovaný variant

– posudzovaný v predloženej správe o hodnotení.

Na základe záverov a odporúčaní správy o hodnotení, ale aj na základe vyjadrení v stanoviskách k správe o hodnotení a vyhodnotenia spracovateľa odborného posudku sa okresný úrad v sídle kraja ako príslušný orgán prikláňa k odporúčaniu

Strategický dokument schváliť a realizovať v rozsahu predloženého návrhu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu strategického dokumentu

Na základe charakteru strategického dokumentu, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení činnosti a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie určujú nasledovné odporúčania:

1. V rámci úprav strategického dokumentu uviesť správnu citáciu zákona o obecnom zriadení.
2. V strategickom dokumente vykonať úpravy textu a doplniť riešenia pre zmiernenie dopadov zmeny klímy pre Znižovanie absorpcie tepla (a následného vyžarovania) spevnených povrchov; Znižovanie efektu mestského tepelného ostrova zelenou a modrou infraštruktúrou; Znižovanie citlivosti budov na vlny horúčav v súlade s odporúčaniami hlavného mesta SR Bratislavy.
3. V strategickom dokumente v kapitole 4.4.3 Dlhodobé obdobia sucha doplniť opatrenie Zamedzenie vysychania vegetácie : - zjednotiť manažment zelene s dôrazom na kvalitnú a efektívnu údržbu, navrhnuť a realizovať modrozelenú infraštruktúru s dôrazom na vrátenie zachytenej zrážkovej vody do zelene a do závlahových systémov.
4. V ďalších stupňoch posudzovania vplyvov na životné prostredie už konkrétnych činností, ktoré sa budú v zmysle Adaptačného plánu BSK realizovať ako i pri vypracovaní ďalších stupňov projektovej dokumentácie jednotlivých riešení odporúčaných v strategickom dokumente zabezpečiť, aby ich súčasťou boli aj opatrenia podporujúce obehové hospodárstvo, opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu, vyžadovanie dodržiavania hierarchie odpadového hospodárstva pri nakladaní s odpadom v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva.
5. V rámci prípravy nových projektov súvisiacich so zmenou klímy primerane aplikovať adaptačné a mitigačné opatrenia uvedené v návrhu strategického dokumentu Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy v kapitole 4 Strategická časť, určené v bodoch 4.2, 4.3 a 4.4. a podrobnejšie riešené v správe o hodnotení (časť A. kap. II/ 6.4. Odporúčané riešenia pre zmiernenie dopadov zmeny klímy).
6. Zabezpečiť monitorovanie a hodnotenie implementácie strategického dokumentu podľa návrhu monitoringu v kapitole VI., bod 5 tohto záverečného stanoviska.
7. Pri príprave a realizácii navrhovaných opatrení a projektov/aktivít strategického dokumentu rešpektovať ustanovenie § 28 ods. 3 zákona č. 538/2005 Z. z. a zakázané činnosti podľa ustanovenia § 2 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 452/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ochranné pásma prírodného liečivého zdroja v Čilistove a druhy zakázaných činností v ochranných pásmach prírodného liečivého zdroja v Čilistove.

8. V rámci implementácie strategického dokumentu a realizácie nových projektov na zmiernenie dopadov klimatickej zmeny vychádzať z aktualizovaného dokumentu „Atlas hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy hlavného mesta SR Bratislavy“ ako súčasť mestského strategického dokumentu „Akčný plán pre udržateľnú energetiku a klímu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy“ (SECAP) z roku 2024 (data.bratislava.sk)
<https://geoportal.bratislava.sk/pfa/apps/storymaps/stories/Ob1c183f6cf74a86884ba250f95a6069>.
9. V rámci následných aktualizácií strategického dokumentu aktualizovať zraniteľnosť územia riečnymi záplavami minimálne v mestských častiach Staré Mesto, Devín, Devínska Nová Ves, Petržalka, príp. Karlova Ves (Devínska cesta), kde dochádza k vyliatiu Dunaja a k ohrozeniu územia.
10. V rámci následných aktualizácií strategického dokumentu aktualizovať dáta aj pri ostatných stupňoch rizika (sucho, horúčavy, povrchové záplavy) a zohľadniť hodnotenie zraniteľnosti mesta Bratislava na zmenu klímy. Pre aktualizáciu dát využiť mapu s priebehom povodní v povodí rieky Morava zo septembra 2024 (<https://geoportal.gov.sk/maps/floods-2024/datasets>) resp. v tom čase aktuálnu verziu tohto dokumentu.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa §14 zákona o posudzovaní. Príslušný orgán vypracoval záverečné stanovisko na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom zväžil stav využitia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania vplyvov, so zameraním na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

Zväžil úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu.

Zohľadnil predložené stanoviská, výsledok verejného prerokovania a závery odborného posudku. Vzhľadom na špecifiká strategického dokumentu, prihliadal aj na stav súčasného poznania a podrobnosti riešenia strategického dokumentu.

Pri vypracovaní záverečného stanoviska príslušný orgán postupoval podľa príslušných ustanovení zákona o posudzovaní.

Pri odporúčaní prijať strategický dokument sa vychádzalo predovšetkým z jeho hlavných cieľov, aktuálneho vývoja problematiky a jej budúcich potrieb.

Do úvahy boli brané predpokladané environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy ako aj vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia.

Na základe celkového výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu vyplynulo, že strategický dokument podľa predloženého návrhu je z hľadiska celkových (pozitívnych aj negatívnych) vplyvov na životné prostredie prijateľný za predpokladu dodržania odporúčaní a navrhnutých opatrení.

5. Návrh monitoringu

Systém monitorovania a hodnotenia slúži pre účely hodnotenia implementácie strategického dokumentu, a to na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov plnenia zadaných cieľov stratégie. Využíva sa pri tom systém ukazovateľov k jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt. Účelom monitorovacieho systému je monitorovať, či sú dosahované stanovené výstupy a či sa plnia výsledkové zadané ukazovatele. Komplexný a efektívny monitorovací systém je dôležitý nielen pre sledovanie procesu vykonávania a implementácie cieľov strategického dokumentu, ale je aj základom pre úspešné hodnotenie. Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy by mal byť predovšetkým premietnutý do ďalších odvetvových koncepcií a stratégií.

Vytvorenie databázy údajov pre adaptačný proces v BSK si vyžaduje, aby si regionálna samospráva vytvorila vlastnú databázu, ktorá bude odrážať potrebu údajov pre monitoring a hodnotenie adaptačnej stratégie BSK. Zároveň bude slúžiť aj pre obce a mestá, prípadne ďalšie subjekty, ktoré chcú realizovať cieľový a odborne zdôvodniteľný proces adaptácie.

Monitoring a vyhodnotenie plnenia akčných plánov bude vychádzať zo zaužívanej praxe a postupov v rámci schvaľovacích mechanizmov BSK a budú ho zabezpečovať všetky subjekty zúčastnené na riadení a implementácii AP BSK v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu a jeho orientáciu na zmiernenie negatívnych vplyvov klimatickej zmeny a s tým spojené skvalitnenie životného prostredia, je systém opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie orientovaný na zabezpečenie optimalizácie realizácie jednotlivých riešení:

- Základom monitoringu vplyvov AP BSK na životné prostredie bude na úrovni jednotlivých ovplyvnených strategických dokumentov a navrhovaných odporúčaných riešení/projektov napĺňanie podmienok vyplývajúcich zo záverečných stanovísk environmentálneho posudzovania vplyvov projektov a strategických dokumentov na životné prostredie v zmysle zákona o posudzovaní. Monitoring je tak naviazaný na výsledky procesu EIA/SEA, kde sú zadané povinnosti, ktoré vyplývajú pre realizátora činnosti resp. strategického dokumentu a sú závislé od charakteru projektu/dokumentu a jeho vplyvu na životné prostredie.
- V rámci monitoringu životného prostredia je potrebné zabezpečiť pravidelné sledovanie vplyvov v rôznych štádiách prípravy stavieb, realizácie a prevádzky na vybraných zložkách životného prostredia vo vymedzených lokalitách, pričom úlohou analýzy výsledkov monitoringu je vyhodnotenie vplyvov stavieb s následným vyvodením dôsledkov a prijatím opatrení na elimináciu tých vplyvov, ktoré budú nepriaznivé na životné prostredie.
- Úspešnosť spomínaných krokov a zabezpečenie objektívnosti výstupov je závislé na výbere sledovaných vplyvov, zložiek a parametrov životného prostredia a výbere lokalít na ich sledovanie.
- Osobitnú pozornosť je potrebné venovať projektom vo vzťahu k ich potenciálnym negatívnym dopadom na lokálne kvalitatívne parametre životného prostredia, ochranu ľudského zdravia, ochranu živočíchov, rastlín a biotopov.

- Pri rozhodovaní o výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po ukončení spolufinancovaného projektu a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých efektov.
- Pri rozhodovaní o výbere projektov sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov na nadmiestnej úrovni.
- Konkrétne návrhy monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie budú súčasťou jednotlivých ovplyvnených dokumentácií a realizovaných odporúčaných riešení AP BSK v rámci procesu EIA/SEA.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Uplatnenie environmentálnych aspektov

Správa o hodnotení bola vyhotovená podľa osnovy danej prílohou č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov a podľa rozsahu hodnotenia určeného príslušným orgánom. I keď predpokladané vplyvy na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva možno v tejto etape poznania určiť len rámcovo, sú popísané v rámci jednotlivých kapitol správy o hodnotení v maximálnej možnej miere. V správe o hodnotení sú podrobne vyhodnotené vplyvy navrhovaného variantu. Tie sú následne konfrontované s tzv. nulovým variantom, ktorý predstavuje stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal.

Reálne vplyvy, súvisiace s navrhovanou aktivítami strategického dokumentu, sa prejavajú až v súvislosti s realizáciou stavieb, resp. činností a následne prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami strategického dokumentu. Preto v tejto etape poznania, v podrobnosti a mierke v akej sa strategický dokument spracováva, možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie bude spojené s návrhom jednotlivých stavieb (navrhovaných činností), z ktorých najvýznamnejšie budú z pohľadu možných vplyvov na životné prostredie hodnotené v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní.

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie musia vychádzať predovšetkým z princípov trvalo udržateľného rozvoja. V úrovni strategického dokumentu možno opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie definovať v koncepcnej úrovni.

Účelom zákona o posudzovaní podľa §2, písm. e) je najmä získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Správa o hodnotení má za úlohu vyhodnotiť predpokladané vplyvy na životné prostredie strategického dokumentu tak, ako bol predložený. Príslušný orgán v záverečnom stanovisku vysloví

výsledok procesu posudzovania (odporúča, neodporúča). Z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu vyplynú odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu Návrhu strategického dokumentu. V doterajšej príprave boli plne zohľadnené environmentálne aspekty v samotnom návrhu strategického dokumentu. Vlastná správa o hodnotení strategického dokumentu je svojim účelom zo zákona o posudzovaní zameraná na vyhodnotenie plnenia environmentálnych aspektov.

Účasť verejnosti a vyhodnotenie stanovísk k správe o hodnotení

Celý proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie je súčasťou širokej diskusie, do ktorej je zapojená aj verejnosť. V čase určenom zákonom o posudzovaní na doručovanie stanovísk k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu boli doručené stanoviská citované v kapitole III.6 tohto záverečného stanoviska.

Obstarávateľ do uplynutia doby sprístupnenia správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu zabezpečil v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 26.11.2024 (utorok) o 13:00 hod. v budove Úradu Bratislavského samosprávneho kraja. Z verejného prerokovania bol vyhotovený záznam.

Výber variantu

Pre výber optimálneho variantu strategického dokumentu boli stanovené nasledovné kritéria:

- vplyvy na obyvateľstvo (zdravie, vzdelávanie)
- vplyvy na horninové prostredie geodynamické javy
- vplyvy na ovzdušie/miestna klíma
- vplyvy na hlukové pomery
- vplyvy na hydrologické pomery/vodné hospodárstvo
- vplyvy na pôdu/poľnohospodárstvo
- vplyvy na lesy/lesné hospodárstvo
- vplyvy na biodiverzitu/faunu/flóru
- vplyvy na sídelné prostredie a štruktúra krajiny
- vplyvy na územia Natura 2000/ochranu prírody/ÚSES
- vplyvy na dopravu
- vplyvy na priemysel a energetiku
- vplyvy na rekreáciu a cestovný ruch
- vplyvy na archeológiu/kultúrne pamiatky

Uvedené kritéria spracovateľský kolektív správy o hodnotení považoval za rovnako dôležité. Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Počas realizácie/prevádzky odporúčaných riešení sa nepredpokladá vznik takých látok, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva a životné prostredie.

Oproti nulovému variantu v súvislosti s realizáciou/implementáciou cieľov, resp. odporúčaných riešení posudzovaného strategického dokumentu dôjde v dotknutom geografickom regióne k zníženiu významných zdravotných rizík súvisiacich so zmenou klímy a s ním spojeným výskytom

prírodných katastrof spôsobenými záplavami/suchom/vlnami horúčav. Ide o významne pozitívny a prospešný vplyv na obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a životné prostredie.

Pravdepodobné negatívne vplyvy/narušenie pohody a kvality života dotknutého obyvateľstva môže nastať počas samotnej realizácie/výstavby odporúčaných riešení pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy. Zvýšenie intenzity stavebnej dopravy, jej hluk, vibrácie, prašnosť, plynné imisie počas výstavby môžu dočasne narušiť kvalitu a pohodu života obyvateľov dotknutých lokalít. Pôjde o vplyv dočasný s lokálnym dosahom a s časovo premenlivým charakterom. Počas výstavby objektov adaptačných opatrení v krajine sa navrhuje trasovať staveniskovú dopravu mimo zastavané obytné časti dotknutých sídiel.

Porovnanie variantov

Nulový variant

V prípade, že by nedošlo k schváleniu strategického dokumentu možno očakávať tieto dopady:

- V prípade ak by sa hodnotený strategický dokument nespracoval, neprijal a následne nerealizoval, problematikou adaptácie na zmenu klímy by sa naďalej zaoberala v súčasnosti platná Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia, 2018, ktorá však problematiku klimatickej zmeny rieši až na celonárodnej úrovni. Neschválením hodnoteného strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ tak nedôjde k spodrobneniu a implementácii adaptačných opatrení /aktivít navrhovaných na krajskej úrovni.
- Nedošlo by teda k zvýšeniu pripravenosti BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy formou systematického a dôsledného začleňovania problematiky klimatickej zmeny do širokej škály dokumentov spracovávaných a prijímaných v kompetencii kraja. Obce BSK by nemali spracovaný odborný východiskový podklad, zaoberajúci sa podrobným vyšpecifikovaním najzraniteľnejších a najcitlivejších území, s rôznym stupňom adaptability na negatívne prejavy klimatických zmien.

Navrhovaný variant

Hlavným cieľom dokumentu je zhodnotenie zraniteľnosti územia na dopady zmeny klímy na úrovni katastrálnych území jednotlivých obcí BSK, ako aj vytvorenie optimálneho nastavenia adaptačnej politiky regiónu s aplikáciou SMART princípu, ktorého súčasťou bude návrh adaptačných opatrení (adaptačný plán) na podporu zmierňovania najvýznamnejších dopadov zmeny klímy na lokálnej úrovni. Dokument bude slúžiť BSK ako nástroj na plánovanie, rozhodovanie a súčasne bude odborným podkladom pre mestá a obce na identifikáciu hlavných problémov spojených s dopadmi zmeny klímy a ich miery. Adaptačný plán vychádza z národných, regionálnych a lokálnych strategických dokumentov vrátane Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BSK a mesta Bratislava. Dopadom implementácie dokumentu bude znižovanie citlivosti na klimatickú zmenu v oblasti životného prostredia, fyzickej infraštruktúry, v oblasti ekonomiky a sociálnych vecí a zvyšovanie adaptačnej kapacity Bratislavského kraja na dôsledky klimatickej zmeny.

BSK je z hľadiska pridelených kompetencií zodpovedný za úsek regionálneho rozvoja a vytvárania podmienok pre rozvoj v predmetnej oblasti. Spracovanie dokumentu prispeje k zlepšeniu sociálnej, ekonomickej a environmentálnej situácii v kraji, a to najmä identifikáciou súčasnej situácie

a nastavením adaptačných opatrení, resp. plánu v danej oblasti. Dokument poskytuje na úrovni jednotlivých obcí BSK analýzu aktuálnych očakávaných negatívnych dopadov na klímu, ako aj pripravenosti a zraniteľnosti územia odolávať týmto dopadom. Na základe analýzy je vypracovaný návrh opatrení a smerovania adaptačnej politiky (vo forme akčného plánu s časovým a finančným plánom) BSK na podporu a zvýšenie adaptability územia kraja na najvýznamnejšie negatívne dôsledky zmeny klímy vyplývajúce z klimatického posúdenia územia. Prostredníctvom analýzy na lokálnych úrovniach bude BSK schopné nastaviť adaptačnú politiku ako vlastné finančné nástroje (napr. dotačnú schému BSK) flexibilne a adresne, berúc do úvahy potreby obyvateľov jednotlivých obcí. Zvýšením adresnosti aktivít BSK sa prispeje k vyššej hospodárnosti vynakladania verejných financií z rozpočtu BSK.

Na základe záverov a odporúčaní Správy o hodnotení, ale aj na základe vyjadrení v stanoviskách k správe o hodnotení a záverov odborného posudku, sa príslušný orgán prikláňa k odporúčeniu strategický dokument schváliť a realizovať v rozsahu ako bol predložený.

Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu

Navrhované opatrenia sú v priamej logickej väzbe na vyhodnotenie predpokladaných vplyvov. Opatrenia sú navrhované na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.

Opatrenia zadefinované v rámci jednotlivých strategických cieľov:

Hlavný cieľ strategického dokumentu je bližšie vymedzený v nasledovných strategických cieľoch:

Strategický cieľ 1:

Vytvoriť umožňujúce prostredie pre zvýšenie dynamiky procesu adaptácie na zmenu klímy v území BSK

Opatrenia na naplnenie strategického cieľa 1

Opatrenie 1.1: Inštitucionálne začlenenie témy adaptácie na zmenu klímy do štruktúry samosprávy BSK

Opatrenie 1.2: Zapracovanie adaptačného plánu do rozvojových dokumentov BSK

Opatrenie 1.3: Vytvorenie databázy údajov pre adaptačný proces v BSK

Strategický cieľ 2:

Vytvoriť mechanizmus podpory pre mestá, obce a ďalších aktérov v BSK pre efektívnu a účinnú realizáciu adaptačného procesu

Opatrenia na naplnenie strategického cieľa 2

Opatrenie 2.1: Budovanie povedomia a vzdelávanie v téme zmena klímy a adaptácie sa na jej dopady

Opatrenie 2.2: Poskytovanie odborného poradenstva v adaptačnom procese pre mestá a obce

Opatrenie 2.3: Finančná podpora adaptačných činností a aktivít miest a obcí

Navrhované mitigačné a adaptačné opatrenia

V rámci strategických cieľov a opatrení definovaných v hodnotenom strategickom dokumente nie sú navrhované konkrétne mitigačné a adaptačné opatrenia. Konkrétnejšie adaptačné/mitigačné

opatrenia, ktoré budú na území BSK navrhované, sú uvedené v strategickom dokumente v časti 4.4. Odporúčané riešenia pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy. Tieto riešenia sú uvádzané a posudzované aj v správe o hodnotení. Zoznam odporúčaných opatrení predstavuje konkrétny návrh adaptačných opatrení.

Keďže adaptovať sa je možné len do určitej miery, je organickou súčasťou procesu reakcie mesta na zmenu klímy aj mitigácia. Hodnotená adaptačná stratégia nenavrhuje konkrétne opatrenia zamerané na mitigáciu. Možno však konštatovať, že viacero adaptačných opatrení navrhovaných v rámci odporúčaných riešení má sekundárne aj mitigačný charakter (napr. výsadba zelene v súvislosti so zachytávaním skleníkových plynov, prípadne technické opatrenia na zabezpečenie zlepšovania energetickej účinnosti budov, ktoré zabezpečia pozitívny vplyv na znižovanie emisií skleníkových plynov, čo prispeje k zmierňovaniu klimatických zmien). Všetky adaptačné opatrenia by mali byť, v čo najväčšej možnej miere, v súlade s procesom znižovania emisií skleníkových plynov, aby sa dosiahla synergia, prípadne, aby sa vyhlo vzájomnému antagonizmu.

Odporúčané riešenia pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy

Súčasťou strategicko-časťi strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ sú aj rámcovo navrhnuté odporúčané riešenia pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy cielene pre územia miest a obcí BSK, ktoré sú daným dopadom najviac ohrozené. Ide o rámcové riešenia, ktoré je potrebné uplatňovať preventívne alebo reaktívne na zmiernenie dôsledkov dopadov zmeny klímy. Zoznam adaptačných opatrení má za úlohu hlavne orientovať a nasmerovať adaptačné aktivity danej samosprávy, pretože každé územie má svoje špecifiká. Súčasťou je aj mapa obcí a miest BSK, ktoré sú na daný dopad najviac zraniteľné. Ide o nasledovné odporúčané riešenia:

Vlny horúčav

- Ochladzovanie územia cirkuláciou vzduchu.
- Znižovanie absorpcie tepla (a následného vyžarovania) spevnených povrchov.
- Znižovanie efektu mestského tepelného ostrova zelenou a modrou infraštruktúrou.
- Znižovanie citlivosti budov na vlny horúčav.
- Zabezpečenie ochladzovacích priestorov pre verejnosť počas vln horúčav.
- Prispôsobenie mestskej hromadnej dopravy vlnám horúčav.

Záplavy z intenzívnych zrážok pre mestá a obce BSK

- Protizáplavové hrádze a bariéry.
- Zvýšenie a/alebo usmernenie odtoku prostredníctvom drobných hydrotechnických opatrení.
- Zvýšenie retenčnej schopnosti územia pomocou hydrotechnických opatrení.
- Ochrana pred zosuvmi pôdy.

Dlhodobé obdobia sucha

- Zadržanie dažďovej vody zvýšením retenčnej schopnosti územia.
- Zamedzenie vysychania vegetácie.
- Zabezpečenie dostatku vodných zdrojov.
- Využívanie vody v budovách.

Podrobnejšie členený zoznam odporúčaných riešení pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy je uvedený v správe o hodnotení (časť A. kap. II/ 6.4. Odporúčané riešenia pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy).

Hodnotenie pravdepodobne významných environmentálnych vplyvov na životné prostredie a vplyvov na zdravie obyvateľstva strategického dokumentu je súčasťou časti IV./kap. 1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne) a kap. 1.2. Hodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na zložky, faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Pri realizácii opatrení a pri dodržiavaní platných hygienických limitov v zmysle platnej legislatívy sa nepredpokladá významný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo, jeho zdravotný a na jednotlivé zložky životného prostredia.

Oproti nulovému variantu v súvislosti implementáciou strategických cieľov/opatrení posudzovaného strategického dokumentu, resp. s realizáciou odporúčaných riešení navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente dôjde v dotknutom geografickom regióne k zníženiu významných zdravotných rizík súvisiacich so zmenou klímy a s ním spojeným výskytom prírodných katastrof spôsobenými záplavami/suchom/vlnami horúčav. Ide o významne pozitívny a prospešný vplyv na obyvateľstvo, jeho zdravotný stav a životné prostredie.

Realizáciou, resp. uplatňovaním jednotlivých strategických cieľov a odporúčaných riešení strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ sa predpokladajú primárne pozitívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia. Konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie budú riešené na úrovni, resp. budú súčasťou jednotlivých projektov v rámci procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností (EIA) a technických možností.

„Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ navrhuje odporúčané riešenia pre zmierňovanie dopadov zmeny klímy zamerané predovšetkým na adaptáciu proti vlnám horúčav, záplavám z intenzívnych zrážok a dlhodobým obdobiam sucha. Pri realizácii týchto odporúčaných riešení je však nevyhnutné zabezpečiť ďalšie opatrenia, ktoré zaručia ich účinnosť a úspešnú implementáciu. Tieto doplnkové opatrenia sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov adaptácie a zabezpečenie ich trvalého účinku.

Opatrenia všeobecného charakteru:

- V rámci prípravy nadväzujúcich lokálnych štúdií a akčných plánov ku krajskej adaptačnej stratégii (napr. katalógy adaptačných opatrení okresov/miest/obcí, lokálne adaptačné stratégie a akčné plány) spracovať podrobnú analýzu klimatických charakteristík a identifikovať prejavy a dôsledky zmeny klímy v danom území. Na základe analýz aplikovať účinné a cielené adaptačné opatrenia a aktivity navrhnuté v strategickom dokumente „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“.
- V prípade návrhov adaptačných opatrení/navrhovaných riešení v chránených územiach (Natura 2000, národná sieť chránených území), zabezpečiť primerané posúdenie ich všeobecného dopadu na životné prostredie/predmet ochrany.
- Pri rozhodovaní vo výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po skončení spolufinancovaného projektu.

- Pri realizácii navrhovaných aktivít/riešení zabezpečiť súlad s koncepčnými dokumentami a nástrojmi orgánov štátnej správy zameranými na podporu biodiverzity a ochranu krajiny, hodnotenie biotopov, ekosystémových služieb a komunikáciu s miestnymi komunitami.
- Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých aktivít/projektov/odporúčaných riešení v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov; osobitnú pozornosť venovať projektom umiestňovaným v citlivých lokalitách akými sú napr. územia patriace do sústavy Natura 2000, územia so zvýšeným stupňom územnej ochrany prírody a krajiny (MCHÚ, VCHÚ), vymedzené prvky v rámci dokumentácií ÚSES a pod.
- Predmetom posudzovania, podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, budú aj zmeny činností podľa prílohy zákona o posudzovaní vplyvov.
- Pri realizácii a prevádzke aktivít/navrhovaných riešení dodržiavať platnú legislatívu.

Z pohľadu územného plánovania a realizácie stavby:

- V prípade budovania nových aktivít stavebného charakteru je potrebné ich umiestnenie a realizáciu riešiť v zmysle aktuálneho znenia stavebného zákona a prislúchajúcimi vykonávajúcimi vyhláškami.
- Navrhované aktivity musia byť umiestnené v súlade s územným plánom dotknutého sídelného útvaru, resp. s plánom hospodárskeho rozvoja dotknutého sídelného útvaru.
- Zabezpečiť plánované stavebné činnosti v súlade s ochranou životného prostredia (znižovanie energetickej náročnosti stavebných procesov, nakladanie s odpadom v zmysle platnej legislatívy, zavádzanie inovatívnych stavebnotechnických postupov a opatrení).
- Počas realizácie adaptačných opatrení, resp. odporúčaných riešení stavebného charakteru je potrebné prijať/realizovať nasledovné opatrenia:
 - zvlhčovanie dopravných ciest, čistenie prístupovej miestnej komunikácie od nánosov zeminy pri presune stavebných mechanizmov, racionálnym využívaním stavebných mechanizmov, z dôvodu eliminácie produkcie spalínových plynov,
 - poučenie pracovníkov stavby o predpisoch bezpečnosti a ochrany pri práci,
 - dodržiavanie príslušných STN v zmysle platnej legislatívy,
 - kontrola technického stavu stavebných mechanizmov pred ich využitím na stavebné práce,
 - oplotenie areálu stavby pre zabránenie prístupu nepovolánym osobám,
 - dodržiavanie zásad na zabránenie znečistenia povrchových a podzemných vôd.
 - stavebné práce v blízkosti drevín navrhujeme vykonať citlivo, poškodené dreviny ošetriť a výkopy v blízkosti koreňového systému čo najskôr zasypať,
 - pred začiatkom výkopových prác spojených s realizáciou odporúčaných riešení vytýčiť a overiť všetky existujúce podzemné siete technickej infraštruktúry. Akékoľvek zemné práce musia byť vykonávané so zvýšenou opatrnosťou, aby nedošlo k porušeniu sietí a ich izolácie.

Z pohľadu ovzdušia /miestnej klímy:

Počas realizácie aktivít stavebného charakteru (umiestňovaných najmä v zastavaných územiach obcí), pri ktorých môžu vznikajú prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií:

- skladovanie prašných stavebných materiálov v hraniciach staveniska minimalizovať, resp. ich skladovať v uzatvárateľných plechových skladoch, silách a pod.
- zabezpečiť maximálne zníženie prašnosti počas výstavby aktivít najmä kropením staveniska počas výkopových prác a kapotovaním zariadení na manipuláciu so sypkými materiálmi, oplachtením stavby pri realizácii prašných stavebných činností a pod.
- čistenie automobilov pri výjazde zo staveniska, čistenie prístupovej komunikácie na výjazde mechanizmov zo staveniska, kropenie staveniska počas výkopových prác a pod.

Z pohľadu hlukových pomerov a vibrácií:

- na zemné práce používať modernú techniku s čo najnižším certifikovaným akustickým výkonom; vylučuje sa používanie zastaraných stavebných strojov bez platného osvedčenia o akustických emisiách.
- odporúča sa zakázať prevádzku ťažkých stavebných strojov/mechanizmov v zastavaných územiach obcí vo večernej a nočnej dobe a počas víkendov a sviatkov; prevádzku je nutné sústrediť len na dennú dobu.
- dodržiavať príslušné hygienické limity hluku určené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z. v znení neskorších zmien a predpisov.
- opatrenia proti účinku vibrácií súvisia aj s organizáciou dopravy na stavenisku, vjazdov a výjazdov nákladných automobilov so stavebným materiálom a zeminou z výkopov, zníženie povolených rýchlostí, a pod.
- stacionárne alebo dočasné zdroje vibrácií v etape výstavby aktivít (napr. ťažké stavebné mechanizmy) eliminovať výberom vhodného typu mechanizácie s nízkou intenzitou účinku vibrácie a situovanie stavebného stroja na stavenisku.

Z pohľadu horninového prostredia/geodynamických javov:

- Pri realizácii aktivít, ktorých cieľom je stabilizácia/sanácia havarijných lokalít je nevyhnutné dávať prednosť použitiu technológií a postupov, ktoré nebudú mať negatívne dopady na životné prostredie a zdravie. Ich negatívny vplyv by mal byť minimalizovaný v porovnaní s negatívnymi účinkami pôvodnej lokality. Využívanie environmentálne priaznivých technológií pri sanáciách je kľúčové pre udržateľnosť a účinnosť týchto opatrení, najmä v kontexte meniacich sa podmienok sprevádzajúcich zmenu klímy.
- Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov.

Z pohľadu hydrologických pomerov/vodného hospodárstva:

- Pri umiestňovaní aktivít s charakterom vodnej stavby resp. realizácii protipovodňových aktivít musia byť dodržané a zohľadnené podmienky príslušného správcu povodia, resp. dotknutého vodného toku, ktorý určí špecifické podmienky pre výstavbu takéhoto zariadenia v lokalite, kde bude stavba takéhoto charakteru umiestnená.
- Neumiestňovať a neuskladňovať stavebný materiál v blízkosti vodného toku, kedy by pri zvýšených prietokoch mohlo dôjsť k strhnutiu stavebných materiálov do vodného toku a tým k vytvoreniu prekážok obmedzujúcich plynulý odtok vody.

- Presadzovať/zdôrazniť opatrenie ústupu od odkanalizovania zrážkových vôd zo stavieb a riešením ich likvidácie vsakovaním do podlažia, resp. opatrenie budovania záchytných zariadení na zrážkové vody s možnosťou ich využívania na závlahy v dobe sucha vo všetkých následných lokálnych spodrobneniach, implementačných koncepciách a prostredníctvom dokumentov územného plánovania aj do konkrétnych stavebných aktivít.
- Realizácia a prevádzka objektov vodných stavieb musí byť v súlade s platnou legislatívou (vodný zákon).
- Pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd.

Z pohľadu vplyvov na pôdu/poľnohospodárstvo lesné hospodárstvo:

- V prípade realizácie odvedenia vody do recipientu (spôsobuje vysušovanie pozemku, resp. krajiny) je vhodné kombinovať takéto opatrenie s infiltračnými opatreniami, ako sú napríklad infiltračné priekopy. Alternatívne je možné odvádzať vodu do zasakovacích jám alebo do mokradí.
- Odporúča sa revidovať sústavu odvodňovacích kanálov v krajine s cieľom rozšíriť ich funkcie o zariadenia na reguláciu odtoku vody alebo zrušiť úseky, ktoré už neslúžia svojmu pôvodnému účelu a poslaniu.
- Minimalizácia podryvania na svahoch. Namiesto podryvania sa môžu uplatniť stabilizačné techniky, ktoré minimalizujú vyzdvihovanie kyprenej zeminy, a tým zamedzia jej nepatrnému zosúvaniu sa dole svahom.
- Zabezpečiť obrábanie pôdy prostredníctvom redukovaných a minimalizačných technológií.
- Podporovať druhovú diverzitu porastov.
- Pri následnom plánovaní a implementácii adaptačných opatrení brať do úvahy ich celkový vplyv na lesný ekosystém. Pri navrhovaní adaptačných opatrení súvisiacich s klimatickou zmenou v lesníctve je nevyhnutné uvažovať o komplexnom prístupe a zohľadniť možný dopad týchto opatrení nielen na lesnú krajinu, ale aj na poľnohospodársku a urbánnu krajinu v rámci celého povodia.
- Pri uplatňovaní odporúčaných riešení zohľadňovať regionálne (oblastné) štúdie zraniteľnosti lesa.

Z pohľadu biodiverzity/fauny/flóry/území Natura 2000 ochrany prírody/ÚSES:

- Minimalizovať potrebu výrubov drevín, v prípade realizácie výrubov v nevyhnutnom rozsahu postupovať v zmysle platnej legislatívy.
- Rešpektovať opatrenia zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody. Pri navrhovaných výsadbách nepoužiť invázne druhy.
- V súvislosti s plnením aktivít vzťahujúcich sa k životnému prostrediu zabezpečiť aby implementácia strategického dokumentu „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ bola v súlade s požiadavkami príslušnej environmentálnej legislatívy EÚ, predovšetkým s rámcovou smernicou Rady o vode 2000/60/ES, smernicou Rady o biotopoch 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernicou Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, ako aj príslušnou národnou legislatívou, najmä zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a odporúčaných riešení hodnoteného strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach s vyšším stupňom ochrany, resp. v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR. V prípade umiestnenia aktivít v blízkosti prvkov ÚSES po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu by ich umiestnenie malo byť prekonzultované a odsúhlasené príslušným úradom ochrany prírody a krajiny (okresný úrad, mestský úrad).
- V rámci procesu posudzovania bude uplatnený princíp predchádzania prípadných predpokladaných vplyvov pomocou formulácie podmienok a limitov k jednotlivým dotknutým aktivitám/riešeniam. Významným hľadiskom bude dôsledný výber predkladaných projektov a riadna priebežná i záverečná kontrola pri realizácii jednotlivých aktivít. Nezanedbateľné je aj možné súbežné pôsobenie niekoľkých realizovaných aktivít v rámci jedného, či na seba naväzujúcich území.
- Zaisťovať monitoring vplyvu a účinku realizovaných aktivít príp. ich súboru na predmety ochrany prírody v dotknutých chránených územiach, alebo ich časti, posúdiť efektivitu a v prípade nutnosti prijať a vykonať nápravné opatrenia.
- Zapojiť do prípravy lokálnych adaptačných stratégií, akčných plánov alebo katalógov adaptačných opatrení samosprávne orgány, vlastníkov pozemkov, správcov chránených území (príslušných správ Štátneho ochrany prírody SR), odborne zamerané mimovládne organizácie, vedecký sektor a ďalšie relevantné organizácie. Tieto opatrenia sa týkajú aj chránených území a je potrebné zosúladiť ich s plánmi starostlivosti alebo ostatnou dokumentáciou ochrany prírody.
- Zabrániť poškodzovaniu ekosystémov a úbytku biodiverzity vo voľnej krajine.
- Dôsledne sledovať rozsah a spôsoby šírenia invázných druhov na území BSK (s osobitným zameraním na druhy, ktorých šírenie môže byť podporované zmenou klímy).
- V prípade umiestnenia stavby v lokalite Natura 2000 dodržiavať nasledovné opatrenia:
- V prípade zásahov do území sústavy Natura 2000 vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt/plán.
- Realizovať primerané hodnotenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt/plán v prípade zasahovania do území sústavy Natura 2000, do domovských okrskov predmetov ochrany CHVÚ a ÚEV a vyhodnotiť zábery potravných biotopov a migračných podmienok.
- Pri zásahoch do vodných tokov, ktoré sú súčasťou ÚEV alebo ich časť je súčasťou ÚEV a predmety ochrany sú priamo závislé od tohto vodného toku vykonať primerané hodnotenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt/plán bez ohľadu na vzdialenosť od hranice od ÚEV, hlavne ak je aktivita spojená s rizikom havárie a únikom znečisťujúcich látok do vodného prostredia.
- Pri realizácii činností ovplyvňujúcich hydrologické pomery detailne a odborne zhodnotiť a štúdiami podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov v najbližšie sa nachádzajúcich územiach sústavy Natura 2000,

- Zvláštnu pozornosť pri ďalšom hodnotení aktivít, resp. projektov z nich vyplývajúcich venovať tým projektom, ktoré budú lokalizované mimo zastavané územia obcí a budú predstavovať narušenie biotopov európskeho a národného významu.

Z pohľadu sídelného prostredia a štruktúry krajiny:

- Pri realizovaní odporúčaných riešení v sídelnom prostredí dodržiavať príslušné hygienické limity stanovené v zmysle platnej legislatívy.
- Nenavrhovať riešenia, pri ktorých realizácii by došlo k zhoršeniu svetelného smogu na územiach poskytujúcich kvalitné podmienky pre nočné pozorovanie oblohy.
- Vylúčiť zastavanie a vizuálne znehodnotenie pohľadovo exponovaných miest a území tvoriacich charakteristické krajinné panorámy, území s historickými krajinnými štruktúrami a kultúrohistorickými pamiatkami, ktoré vytvárajú typický ráz krajiny, resp. charakteristický vzhlád krajiny.
- Chrániť súčasné plochy zelene a minimalizovať výstavbu na súčasných plochách zelene.
- V primeranej miere podporovať rozčleňovanie nových a rekonštruovaných parkovísk plochami zelene.

Z pohľadu archeológie/kultúrnych pamiatok:

- V prípade, že počas realizácie adaptačných opatrení bude nájdené archeologické nálezisko je podľa platného zákona o ochrane pamiatok navrhovateľ a dodávateľ stavby povinný zabezpečiť realizáciu archeologického výskumu.
- Pri realizácii odporúčaných riešení v zónach pamiatkovej ochrany resp. priamo na objektoch ochrany a v ich okolí je potrebné vyžiadať a rešpektovať stanovisko príslušného pamiatkového úradu.
- Zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Navrhované adaptačné prvky uplatňovať s ohľadom na pamiatkovú ochranu a na typ zástavby.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Navrhované opatrenia sú koncepčné, rámcové a počítajú s tým, že v prípravných fázach aj pri realizácii stavieb/činností navrhovaných na základe uplatnenia strategického dokumentu, musí navrhovateľ a zhotoviteľ stavby a nakoniec aj prevádzkovateľ dodržiavať platné legislatívne podmienky, technické a technologické normy.

V texte uvádzané legislatívne predpisy sú preto ako pripomenutie, resp. podčiarknutie požiadaviek, ktoré bude potrebné splniť pri návrhoch a následnej realizácii projektov resp. činností, ktoré budú konkrétnym rozpracovaním a naplnením strategických cieľov. Legislatívne predpisy bude potrebné plniť v podobe platnej v aktuálnom čase návrhu a realizácie projektov.

V prípade, že návrhy budú druhom resp. rozsahom presahovať prahové hodnoty určené zákonom o posudzovaní vplyvov (resp. v reálnom čase platného znenia zákona o posudzovaní vplyvov), budú takéto návrhy posúdené podľa zákona. V rozhodnutiach budú stanovené konkrétne podmienky pre prípravu, realizáciu a následnú prevádzku.

Strategický dokument „Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy“ ustanovuje požiadavky, ciele a opatrenia a špecifikuje rámce pre rozvoj a pre riešenie jednotlivých

projektov, ktoré sa následne premietajú do konkrétnych návrhov. V následných realizačných projektoch budú opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie vychádzať predovšetkým z princípov trvalo udržateľného rozvoja. Stanovenie podmienok z tohto rámca v záverečnom stanovisku neovplyvní ich záväznosť a je len pripomenutím potreby ich dodržiavania. Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie vychádzajú predovšetkým z princípov trvalo udržateľného rozvoja. Pri splnení deklarovateľných adaptačných a mitigačných opatrení uvedených v správe o hodnotení a v samotnom strategickom dokumente, spolu s odporúčaniami uvedenými v kapitole VI., bod 3 tohto záverečného stanoviska príslušný orgán má za to, že realizáciou navrhovaného variantu sa prejaví primárne pozitívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 14 ods. (4) zákona o posudzovaní vplyvov príslušný orgán doručí záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, aj dotknutej obci a zverejní ho na webovom sídle ministerstva.

Podľa § 14 ods. (5) dotknutá obec zverejní záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v lehote do troch pracovných dní od jeho doručenia v mieste obvyklým spôsobom a oznámi, kde a kedy možno doň nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Príslušný orgán dôsledne zvažil a zohľadnil všetky stanoviská a relevantné požiadavky verejnosti. Odporúčania, ktoré z nich vyplynuli uvádza v tomto záverečnom stanovisku v kapitole VI., bod 3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Podľa § 15 ods. (1) zákona o posudzovaní, ak ide o prípravu a schvaľovanie strategického dokumentu, musí sa prihliadať na existenciu aj obsah záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu.

V § 15 ods. (2) sa určuje, že schvaľujúci orgán nemôže bez záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu podľa § 12 alebo bez doložky vplyvov na životné prostredie podľa § 17 ods. 14 schváliť strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania. Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

Podľa § 15 ods. (5) ak obstarávateľ nezohľadní pripomienky vyplývajúce zo záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je povinný svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu so záverečným stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu. Obstarávateľ zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do tohto návrhu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné

prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnej alternatívy strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V zmysle § 15 ods. (6) ak schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, v spolupráci s obstarávateľom vypracuje informácie podľa odseku 5.

Podľa § 15 ods. (7) obstarávateľ doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa tohto zákona, spolu s informáciami podľa odseku 5 v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát príslušnému orgánu a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

Podľa § 15 ods. (8) príslušný orgán zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa odseku 5 na webovom sídle ministerstva najneskôr do piatich dní od jeho doručenia podľa odseku 7.

Účasť dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov určuje zákon o posudzovaní vplyvov v § 6a. Podľa § 6a ods. (5) dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko, práva účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu. K oznámeniu o strategickom dokumente nebolo doručené žiadne stanovisko dotknutej verejnosti. K návrhu rozsahu hodnotenia sa vyjadrilo Združenie domových samospráv a požiadavky združenia boli zahrnuté do rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. V rámci pripomienkovania správy o hodnotení nebolo predložené žiadne stanovisko zo strany dotknutej verejnosti. Zástupcovia dotknutej verejnosti sa zúčastnili verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu (vid'. kapitola III., bod 7 tohto záverečného stanoviska).

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, RNDr. Leana Halas, vedúca oddelenia

Mgr. Jaroslava Grambličková

poverená zastupovaním vedúceho odboru starostlivosti o životné prostredie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, dňa 11.02 2025

Poučenie:

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu podľa § 64 písm. a) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto záverečné stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.